

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 20 de desembre de 1932

SUMARI

A tres quarts de cinc i cinc minuts de la tarda és oberta la sessió, sota la presidència del senyor Companys. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Prometen el càrrec de Diputat els senyors Cerezo, Abadal, Soler i Pla, Rossell i Vilar, i Romeva.

Lectura dels decrets de l'honorable senyor President de la Generalitat, donant compte de la distribució dels Departaments de Govern de la Generalitat, de la designació de Consellers i de la delegació de les funcions executives en la persona del Conseller d'Obres Públiques, senyor Lluhi i Vallescà.

Discurs del Vice-president del Govern de la Generalitat, exposant el programa del Govern.

Intervenció dels senyors Serra i Moret i Ventosa i Calvell.

Rectificacions dels senyors Lluhi i Vallescà i Ventosa i Calvell.

Lectura i aprovació d'una proposició de conformitat amb el programa de Govern exposat pel Conseller d'Obres Públiques, signada pels senyors Selves, Mestres, Espanya, Bancells, Blasi, Fàbrega i Tauler.

Explica el seu vot el senyor Lloret.

Lectura d'una proposició demanant l'assistència del Govern a les comarques afectades pels darrers aiguats, signada pels senyors Blasi, Dot, Dalmau, Casademunt, Bancells, Fàbrega, Mestre, Arnau, Farreres, Fontbernat, Carreres, Abadal i Tauler.

Defensa la proposició el senyor Blasi, i s'hi adhereixen els senyors Vallès i Pujals, Tallada i Fronjosà. Intervenció del senyor Lluhi en nom del Govern. És aprovada la proposició.

Són designats per a formar part de la Comissió de Pressupostos, els senyors Armengol, Coromines, Fàbrega, Cerezo, Farreres, Palacín, Irla, Serra Hunter, Mies, Simó, Mestres, Lloret, Bru, Comorera, Fronjosà, Gerhard, Tallada, Vidal, Valls i Taberner, Romeva i Vallès i Pujals.

Són designats per a formar part de la Comissió de Constitució, els senyors Casanelles, Rovira i Virgili, Torres, Arnau, Bru, Tauler, Duran i Ventosa, Ventosa i Calvell, Tries de Bes, Serra i Moret i Ruiz i Ponseti.

S'aixeca la sessió a un quart de nou de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc menys deu minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Companys. Ocupen el banc del Govern els honorables senyors Consellers d'Obres Públiques, Justícia i Dret, Governació i Sanitat, Finances, Cultura, Agricultura i Economia, i Treball i Assistència Social.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

El Sr. PRESIDENT: Uns senyors Diputats s'han atansat a la mesa presidencial per a prometre llurs càrrecs. Anem a rebre la promesa als senyors Cerezo, Abadal, Soler i Pla, Rossell i Vilar, i Romeva.

(Prometen els esmentats senyors Diputats, d'acord amb la fórmula establerta.)

ORDRE DEL DIA

El Sr. PRESIDENT: Continua la sessió. L'honorable senyor President de la Generalitat ha adreçat a aquesta presidència els comunicats que es van a llegir.

Un Sr. SECRETARI (Sr. Rouret): «Amb aquesta data he dictat el següent Decret: — Per tal de donar una més adequada organització administrativa als Departaments que integren avui el Govern de la Generalitat de Catalunya, com a President seu he resolt disposar això que segueix: = Article únic: Els Departaments de Govern de la Generalitat de Catalunya seran els següents: Justícia i Dret, Governació i Sanitat, Hisenda, Cultura, Obres Públiques, Agricultura i Economia, Treball i Assistència Social. = Em plau de comunicar-vos-ho per al coneixement del Parlament de Catalunya que tan dignament presidiu. — Visqueu molts anys. — Barcelona, 19 de desembre de 1932. — Francesc Macià. — Illustre senyor President del Parlament de Catalunya.»

«Amb aquesta data he dictat el següent Decret: — Com a President de la Generalitat he resolt això que segueix: — Article únic: Nomeno Conseller de Justícia i Dret, el senyor Pere Comes i Calvet; Conseller de Governació i Sanitat, el senyor Josep Tarradellas i Joan; Conseller d'Hisenda, el senyor Carles Pi i Sunyer; Conseller de Cultura, el senyor Ventura Gassol i Rovira; Conseller d'Obres Públiques, el senyor Joan Lluhi i Vallescà; Conseller d'Agricultura i Economia, el senyor Antoni Xirau i Palau, i Conseller de Treball i Assistència Social, el senyor Francesc X. Casals i Vidal. — Em plau de comunicar-vos-ho per al coneixement del Parlament de Catalunya que tan dignament presidiu. — Visqueu molts anys. — Barcelona, 19 de desembre de 1932. — Francesc Macià. — Illustre senyor President del Parlament de Catalunya.»

«Amb aquesta data he dictat el següent Decret: — L'Estatut de Catalunya, promulgat per Llei de 15 de setembre de 1932, disposa, en l'article 14.^è, que el President de la Generalitat, que assumeix la representació de Catalunya i la representa també en les seves relacions amb la República i l'Estat, podrà delegar temporalment les funcions executives que li són pròpies en un dels

Consellers. — Per tant, fent ús de l'esmentada facultat que em pertany com a President de la Generalitat elegit pel Parlament de Catalunya, decrete: — Article 1.er: Des de la data d'avui, delego temporalment totes les funcions executives que em corresponen segons l'Estatut i són delegables d'acord amb l'article 14.^è, en el Conseller d'Obres Públiques, senyor Joan Lluhi i Vallescà...

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: Demano per parlar.

Un Sr. SECRETARI: ... Article 2.ⁿ: Als efectes pertinents, comunicui's la delegació de funcions feta en l'article anterior, al senyor President del Parlament de Catalunya. — Em plau comunicar-vos-ho per al coneixement del Parlament de Catalunya que tan dignament presidiu. — Visqueu molts anys. — Barcelona, 19 de desembre de 1932. — Francesc Macià. — Illustre senyor President del Parlament de Catalunya.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Lluhi i Vallescà.

El Sr. VICE-PRESIDENT DEL CONSELL: Senyors Diputats, pel Decret de l'honorable senyor President de la Generalitat, la lectura del qual acabeu de sentir, coneixeu la composició del nou Govern de la Generalitat i la Delegació feta de les funcions executives, d'acord amb l'article 14.^è de l'Estatut de Catalunya. Com que a vosaltres pertoca de donar la vostra aprovació a aquestes decisions de l'honorable senyor President, crec que em correspon a mi de fer uns breus comentaris i explicar l'obra de govern que aquest té el propòsit de portar a bon terme i el pensament polític que el guiarà durant la seva actuació. Exposades aquestes coses, tindreu vosaltres, llavors, segurament, elements de judici suficients per a poder donar la vostra confiança més ben fonamentada.

En primer terme, l'honorable senyor President ha fet ús de la facultat que l'article 14.^è de l'Estatut de Catalunya dóna de delegar les funcions executives. Podia fer-ho a favor de qualsevol dels companys que seuen en aquest banc. Per llur intel·ligència, per llur competència i per llur capacitat de treball, qualsevol d'ells hauria estat més apte que jo. Ho ha fet en mi, segurament fixant-se en què sóc el més modest de tots.

La delegació de les funcions executives, en l'Estatut de Catalunya és, pròpiament, només esbossada. Per tant, en l'Estatut orgànic o interior de Catalunya que aquest Parlament aprovi, aquesta delegació de facultats haurà d'ésser concretada i regulada d'una manera definitiva. Ara comporta només una situació provisional, i el senyor President es reserva, a part de la facultat essencial de reprendre la delegació en qualsevol moment que ho consideri convenient, d'altres que fan referència al nomenament de Consellers i el de l'alt personal burocràtic i a la sanció i promulgació de les lleis. A mi afavorit per aquesta honor que m'ha fet l'honorable senyor President, no m'escau ni comentar ni apreciar els motius que l'han induït a fer la delegació: em correspon simplement ressaltar la seva decisió.

Però això no vol dir que el fet de la delegació de funcions executives per ella mateixa, no plantegi un problema polític. Aquest problema polític jo

considero convenient posar-lo en clar. El traspàs de les funcions executives, representa, a judici meu, un canvi en la situació de les relacions entre el Govern i el Parlament. ¿Em serà permès de fer uns comentaris que em penso que, sense detallar massa les meves afirmacions, permetran de deixar ben situades les coses?

L'Estatut de Catalunya serva aquella puresa de línies democràtiques que tenia, tal com el poble de Catalunya el va plesbicitar el dia 2 d'agost de l'any passat. És pot afirmar que, com a règim polític, és un dels més reeixits, democràticament, que hi ha a Europa. Això fa que el poder legislatiu, en tot moment, estigui per damunt del poder executiu. Per tant, o dit en altres paraules, que el Govern necessiti constantment l'adhesió favorable, la confiança de la majoria del Parlament. I tant és així, que l'honorable senyor President de la Generalitat, en la duració del seu mandat és sotmès a la permanència de la confiança que la Cambra li atorga. Ara bé: si el President de la Generalitat, en fer ús de la facultat que dona l'article 14.º de l'Estatut, de delegar les funcions executives, les relacions entre el Govern i el Parlament, canvien.

Al meu entendre, aleshores, com que l'ús de les funcions executives porta involucrada una responsabilitat, la Cambra, en una decisió de desconfiança envers el Govern, que davant d'ella respon dels seus actes, podrà amb aquesta desconfiança ocasionar la caiguda del Govern; però si en aquesta ocasió de desconfiança no es diu d'una manera expressa i taxativa que afecta també al President de la Generalitat de Catalunya, resta circumscrita a la caiguda del Govern, sense afectar per res la Presidència de la Generalitat.

La manera com Esquerra Republicana de Catalunya va plantejar el problema electoral a les passades eleccions i sobretot la manera com el cos electoral va respondre a la seva manera de situar el problema en donar-li una confiança extraordinària i aquesta majoria nombrosa en aquest Parlament, fan beneficiosa, a judici meu, la solució donada per l'honorable senyor President de delegar les funcions executives; perquè aquesta diferència, aquesta relació entre la Cambra i l'honorable senyor President, posant en una situació intermèdia un Govern que té les funcions executives, permet una major permanència al Partit que té la grossa majoria, perquè la substitució és sempre fàcil, puix que la lluita o el fracàs d'un o d'uns homes d'un partit polític és sempre una situació poc important, perquè dintre d'ell hi haurà sempre homes prou preparats per a substituir-los. Per tant, i per a concretar d'una manera ja més ferma el punt de vista del Govern, he de dir que aquest Govern us exposarà l'obra que pensa i el pensament polític que regularà aquesta obra. ¿Vol dir això que aquesta obra serà independent, al marge del pensament polític del senyor President de la Generalitat de Catalunya? No; l'obra que el Govern es proposa portar a terme i el pensament polític que informa aquesta obra, són deguts a la inspiració, a la voluntat, a la immediata direcció de l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya. Però hi ha entre una obra, tal com està pensada, i la seva realització, un camp de

responsabilitat que fa referència a la manera com l'obra es realitza, això és, a la seva execució. Aquest camp és el d'aquest Govern i és on aquest Govern sollicita totes les responsabilitats davant d'aquest Parlament.

Exposat aquest problema polític que planteja la delegació de funcions executives, em crec en el deure de dir-vos unes breus paraules sobre la composició del Consell. Ha cregut el Govern que s'havia d'anar a una reducció dels Departaments. (*Ocupa la Presidència el Vice-President segon senyor Martínez Domingo.*) Per això desapareix el Departament de Sanitat i Assistència social; i per això, encara, tot el que fa referència a Sanitat s'incorpora al Departament de Governació, el qual resta constituït en Departament de Governació i Sanitat; després, tot el que fa referència a Assistència Social ha estat incorporat al Departament de Treball, que ara és Departament d'Assistència i Treball; i, per altra part, s'ha fos l'antic Departament d'Agricultura en l'antic Departament d'Economia, amb la qual cosa s'ha constituït un Departament d'Agricultura i Economia. També varia la situació dels Comissaris de la Generalitat. Tant la variació de les Comissaries com la composició departamental del Govern, tenen un caràcter evidentment interí. La composició departamental, perquè en definitiva depèn del que resolgui la Comissió de Traspàs de Serveis; aleshores un cop l'adaptació de Serveis sigui realitzada, es podrà tenir un concepte més clar de la importància i estructuració definitiva de tots els Departaments. I, quant a les Comissaries, la desaparició de funcions de responsabilitat, que neixeran de la vigència de l'Estatut i de la unitat que es farà del Pressupost; coses que ara no poden ésser tampoc resoltes perquè depèn d'allò que el Parlament acordarà en l'Estatut orgànic o interior de Catalunya, en resoldre el problema de la divisió político-administrativa que caldrà adoptar.

La composició política d'aquest Govern és el que se'n diu el Govern homogeni, un Govern de partit; aquesta circumstància ha fet que se separés del Govern el fins ara Conseller senyor Serra i Moret; amb la seva separació s'ha acabat la col·laboració del partit d'Unió Socialista de Catalunya amb Esquerra Republicana de Catalunya. Jo crec, políticament, que aquesta separació és beneficiosa als dos partits. Esquerra Republicana de Catalunya, no és un partit de classe, i Unió Socialista de Catalunya és un partit de classe que té a Catalunya un alta missió política a complir; si l'esmentat partit no la compleix, la complirà segurament un altre partit polític que es creï amb la mateixa finalitat d'incorporar a la política la gran massa treballadora catalana. Per això jo considero beneficiosa la separació de les responsabilitats de Govern, de la Unió Socialista de Catalunya, car li permetrà una major llibertat de moviments en aquest Parlament, ultra poder fixar en cada moment la seva posició política i la seva ideologia. I això li permetrà al meu entendre, poder realitzar aquesta finalitat d'incorporar la classe treballadora a la política. Ara bé, Esquerra Republicana de Catalunya aspira que aquesta separació no representi una lluita i si aquesta s'hagués de produir, que sigui

sempre dintre dels termes de correcció, de lleialtat i bona companyonia que creiem que han de mantenir sempre aquest dos partits que han anat junts i han portat a terme conjuntament una obra històrica a Catalunya que s'inicià el 14 d'abril i acabà el dia de la setmana passada, que va ésser elegit el primer President de la Generalitat de Catalunya. Per aquest motiu, Esquerra Republicana de Catalunya entén, i aquesta és la seva aspiració, que amb la Unió Socialista de Catalunya hi tindrà sempre un tracte de lleialtat i de comprensió.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: La part més dolorosa d'aquesta separació es refereix a la pèrdua, per a nosaltres, d'un excellent company, el senyor Serra i Moret, home recte, polític lleial, de preparació tècnica i cultural extraordinàries, de consell clar i evident, que ha fet arrelar en nosaltres, durant tot el temps de compartir-li les responsabilitats de Govern, la plena convicció i sensació que del senyor Serra i Moret, el socialisme i Catalunya en poden esperar i n'obtiniran brillants resultats. La política també ens pot enfrontar; per part nostre, però, i creiem i n'estem segurs que també per part d'ell, ha quedat una pregona amistat que perdurarà a través d'aquesta lluita política que poguem emprendre.

(Ocupa la Presidència el senyor Companys).

Ja he dit abans, que aquest Govern era un Govern homogeni, un Govern de partit. Un Govern de partit que es titula Esquerra Republicana de Catalunya.

Jo em permeto ara, sense cap esperit polèmic, fer algunes consideracions sobre el tema que podríem dir-ne «significació i responsabilitat d'un Govern d'Esquerra en els moments actuals».

El món està travessant una crisi econòmica molt profunda, que per la seva extensió i per la seva intensitat i per la seva duració, em permeto afirmar que no es tracta d'una de les tantes crisis econòmiques que periòdicament venien sofrint els països industrialitzats, sinó que, possiblement, es tracta d'una crisi del sistema econòmic.

Aquesta crisi econòmica, aquesta crisi del sistema econòmic, la manifestació més puixant de la qual és la de l'atur forçós que en alguns pobles, com Anglaterra és ja una crisi crònica i davant de la qual, davant dels problemes que representa fracassen igualment tant els governs conservadors com els socialistes, és allò que em permet a mi afirmar — jo en tinc la convicció — que es tracta d'una crisi del sistema econòmic. I com a tal crisi del sistema econòmic, significa que mentre s'estan elaborant ja els òrgans que han de substituir el sistema econòmic que cau. Perquè aquesta crisi del sistema representa, per tant, una transformació del sistema, i la crisi no acabarà, no es podrà donar per acabada, fins qua aquests òrgans que s'estan creant i que, possiblement, encara no viuen, aquests òrgans que han de substituir el sistema actual estiguin ja madurats per a poder fer, ben feta, amb la major perfecció possible, aquesta tasca

de substitució. Aquesta és una llei inexorable de la naturalesa.

Una crisi econòmica comporta sempre una gran inestabilitat política, i per això mateix, durant el transcurs d'aquesta crisi econòmica a Europa, es veuen i es registren manifestacions clares de la inestabilitat política que tot Europa sofreix: per un costat, per exemple, ens trobem amb el ràpid canvi d'opinions que s'han registrat a Anglaterra en aquests tres últims anys; i es demostra també per l'existència, o millor subsistència a Europa de sistemes polítics que semblaven ja superats per la humanitat, sistemes d'absolutisme, sistemes dictatorials, àdhuc de significació contraposada, com els que regeixen a Rússia, Polònia i Itàlia. I, per altre costat, sistemes polítics d'una gran puresa democràtica com els de Suïssa, Dinamarca i Bèlgica.

Doncs bé: existint aquesta crisi econòmica, aquesta crisi del sistema econòmic i amb ella una gran inestabilitat política, la responsabilitat d'un Govern d'esquerra és molt forta, perquè s'ha d'encarar amb aquestes dues crisis i ha de plantar-los cara sense perdre el nord, tot procurant orientar-se; sofrint per un costat els atacs de la dreta, que volen retrocedir a sistemes superats per la humanitat, i, per altre costat, les escomeses de l'extrema esquerra, que vol precipitar l'evolució amb els perills consegüents de frustrar-la per prematura; però, en aguantar aquestes dues pressions, no ha de perdre mai de vista quina és llur finalitat essencial, que consisteix a afavorir, a possibilitar, a donar sortida a aquesta evolució vers un règim econòmic nou, que al meu entendre, perquè la llei del progrés no marca en sentit contrari, ans bé en sentit paral·lel al de la llei de justícia entre els homes; aquest règim econòmic que ha de substituir el règim d'abans de la guerra, serà més just i més humà que el que desapareix.

Aquesta és la dificultat d'un Govern d'esquerra en aquests moments.

D'aquest pensament meu, que com ja he dit abans, jo no el faig amb esperit polèmic, sinó que és un pensament íntim meu, en surten els fonaments d'una part considerable de l'obra de govern, que després exposarem.

Un problema que tots hem de tenir present, i sobre el qual el Govern ha de donar algunes explicacions, és el que fa referència al problema de la situació actual de l'autonomia catalana. Aprovat i promulgat l'Estatut el 15 de setembre, en la seva disposició transitòria es consignava que el Govern restava autoritzat per les Corts, perquè en el termini de dos mesos decretés les normes a què havia de subjectar-se una Comissió d'adaptació de serveis per a realitzar la seva tasca. El Govern va publicar oportunament el Decret; la Comissió es va constituir el dia 1.^r del mes que som, i avui està constituïda i ja funciona l'esmentada Comissió d'Adaptació de Serveis, i hi està representat el Govern de la República, per sis components, i el de la Generalitat per altres sis.

Em plau en aquest moment exposar el criteri polític que ha presidit la composició d'aquesta Comissió d'Adaptació de Serveis: Per un costat,

era evident que es necessitava tenir una especial cura en la preparació tècnica dels seus components; per altra part, també era evident que no calia perdre de vista la necessitat que al costat d'aquests tècnics i també amb condicions tècniques, figuressin elements polítics de la plena confiança del Govern, perquè en definitiva la responsabilitat política li correspon. I així ho ha resolt el Govern de la Generalitat; ha portat a aquesta Comissió, en representació de la Generalitat de Catalunya, i, per tant, de Catalunya, sis tècnics i tres polítics, perquè tècnics, al nostre entendre, ho són tots; amb una extraordinària preparació, i perfecta competència per a la missió que se'ls ha encarregat.

Hem tingut la sort que totes aquelles persones tècniques de Catalunya, els serveis de les quals nosaltres hem cregut que podien ésser de gran utilitat, han prestat, amb tot llur gran entusiasme, llur adhesió i llur cooperació, tot pensant en l'obra patriòtica que anaven a realitzar. I així, tant el senyor Moragues i Barret, com l'enginyer senyor Turell, com el senyor Josep M.^a Pi i Sunyer, especialitzats en matèries tècniques molt adients en aquestes funcions, presten amb tot entusiasme llur cooperació en aquesta obra; igualment han aportat llurs coneixements tècnics, amb la confiança política que ens mereixen, els senyors Sbert, Ventosa i Roig i Pere Coromines,

Té un interès extraordinari, perquè podria en un moment determinat, en el transcurs de l'obra que ha de realitzar la Comissió d'Adaptació de Serveis, necessitar-se una persona especialment tècnica, en una qüestió concreta: la facultat de substitució que en el Decret de creació d'aquesta Comissió es reserva el Govern de la República i el Govern de la Generalitat. Ara bé: de l'obra que vagi realitzant aquesta Comissió d'Adaptació de Serveis se'n dedueix una amplificació constant fins a tenir tot el límit del seu volum de les funcions legislatives d'aquest Parlament i de les funcions executives d'aquest Govern. Però existeix ja mentrestant un cap amb el qual el Parlament i el Govern poden actuar amb plena llibertat; i que al meu entendre, pot constituir la primera etapa d'aquest Parlament.

A l'Estatut de Catalunya hi ha facultats que a judici d'aquest Govern no necessiten una declaració especial de la Comissió d'Adaptació de Serveis. Per exemple: la nostra facultat en matèria de competència de Dret civil, sobre la qual correspon a la Generalitat de Catalunya (segons diu l'Estatut) la legislació civil dintre dels límits que assenyala la Constitució. Doncs bé: existint ja l'organisme que és el Parlament i havent transcorregut ja vint dies des de la promulgació de l'Estatut, té al nostre entendre el Parlament les mans i la voluntat perfectament lliures, per a poder legislar sobre aquesta matèria. També pot fer-ho sobre matèria pressupostària; i encara sobre la llei electoral; i també sobre la Constitució interior de Catalunya. Per tant, aquesta tasca que assenyalen les quatre lleis que hem explicat constitueixen la primera etapa parlamentària d'aquest Parlament.

¿Quina és l'obra que el Govern de la Generalitat es proposa portar a terme? ¿Quin és

el pensament polític del Govern en aquesta obra? Jo, en nom del Govern, us en faré una explicació una mica per alt, perquè l'obra és àmplia, i donar explicacions de detall estaria fora de lloc.

En primer terme, dijous vinent es presentarà a la Cambra el Projecte de Pressupost. El senyor Conseller de Finances en farà, doncs, la seva presentació, junt amb una explicació detallada de tot el que aquest Pressupost conté, i n'assenyalarà les seves orientacions. Jo només exposaré el criteri del Govern, i en aquest sentit us diré que aquests Pressupostos tenen, per un cantó, tan sols un aspecte d'unificació geogràfica de Catalunya, al mateix temps que persegueixen poder donar aquella estructuració estatal que li correspon un cop desapareguda l'estructuració oblidada provincial que havien de tenir present les antigues Diputacions. Per altra banda, en la Llei de Pressupostos es demanarà a la Cambra autorització perquè aquests pressupostos es considerin prorrogables de mes en mes o de trimestre en trimestre, perquè, a mesura que la Comissió d'Adaptació de Serveis realitzi la seva tasca, fatalment seran traspassats nous serveis a la Generalitat i es formularan pressupostos complementaris i es produirà o una juxtaposició o una coordinació amb els pressupostos existents de la Generalitat de Catalunya.

També ens cal fer la manifestació que aquest Pressupost és transitori, de transició, i que, per tant, hem de procurar nosaltres subordinar-lo als serveis que eren normals en la marxa de les quatre Diputacions catalanes i en aquells altres casos indispensables, en els quals creiem que hem d'iniciar una nova acció política; per exemple, en tot el que fa referència al Departament de Treball posem consignacions noves.

Un altre Projecte de Llei que el Govern presentarà immediatament simultàniament amb els Pressupostos, serà el Projecte referent a la Constitució, que jo prefereixo anomenar Estatut orgànic interior de Catalunya. Tots vosaltres sabeu que per Decret del Govern anterior va ésser creada una Comissió Jurídica Assessoradora, a la qual la Generalitat va encarregar d'una manera especial la formació d'un avantprojecte d'Estatut orgànic interior de Catalunya. Aquesta Comissió està acabant, si no acabat ja en aquestes hores, la seva tasca respecte a aquest punt, i el Govern avança al Parlament que aquest avantprojecte d'Estatut orgànic interior de Catalunya l'estudiarà en primer lloc per a fer-ne la redacció definitiva; després d'això, serà portat ací com a ponència de Govern, i passarà a estudi de la Comissió corresponent i a la discussió d'aquest Parlament, perquè sofreixi aquelles modificacions i canvis que la nostra comuna intel·ligència ens dicti per a la seva millor eficàcia i resultat. En l'Estatut interior de Catalunya, el Govern ha d'avançar un punt de vista general. Creu que, en les seves directrius ideològiques, aquest Estatut interior de Catalunya ha de tenir els mateixos punts bàsics de la Constitució de la República espanyola i de l'Estatut plebiscitat per Catalunya, adaptant-lo a la manera d'ésser especial nostra. Creu també que s'ha d'obrir un camí jurídic a les possibilitats

de la socialització de la riquesa catalana, fent que sigui possible una orientació en aquest sentit el dia que ho demani el cos electoral.

Altres lleis? Després d'aquestes, portarà el Govern la Llei municipal. El seu pensament polític respecte d'aquesta llei resta concretat amb aquestes paraules: la Llei municipal de Catalunya respectarà la voluntat autonomista dels Ajuntaments catalans, que es farà extensiva, naturalment, a tots els Municipis de la terra catalana. El Govern té, però, un criteri format pel que es refereix als Municipis de gran importància, és a dir, als corresponents a les poblacions principals de Catalunya; pel que fa referència al de Barcelona, especialment, projecta d'establir un sistema de govern municipal. També té el criteri que a major autonomia i a un més ampli desenrotllament del sistema democràtic, correspongui una major responsabilitat en els gestors, i que, per tant, aquesta responsabilitat consti en la Llei i pugui fer-se efectiva davant els Tribunals. És natural que en crear aquest sistema d'autonomies municipals, es doti als municipis de finances locals que els permeti la realització de les seves aspiracions en el desenvolupament de la vida local que ha d'ésser el fonament del desenvolupament de la vida política de Catalunya.

Un altre Projecte de Llei és el del Tribunal Superior de Justícia. Respecte d'aquesta Llei, el Govern té el pensament que el Tribunal Superior de Justícia tingui un origen democràtic, i que no ha de constituir cap mena de fre a les iniciatives del Parlament de Catalunya.

També portarà ací el Projecte de Llei electoral. Aquesta llei, que el Govern sotmetrà a la Cambra, desitjaria que fos semblant a la Llei electoral espanyola, per a evitar la complicació que representaria la coexistència de dues lleis electorals; però ha de fer constar, així mateix, el seu criteri que la finalitat d'una Llei electoral és la de què de les eleccions sempre surti un govern, criteri cada dia més estès i evident. Sigui dit de passada — ja que ho havia oblidat — que el Govern ha deliberat i ha resolt ja que la duració dels Parlaments catalans, que la Constitució interior de Catalunya fixarà, serà la durada que tindrà aquest primer Parlament.

També encarrilarà les seves tasques — funció aquesta, molt complexa — per a donar, quan calgui, l'acceleració necessària, a fi que la Comissió Jurídica Assessora lliuri el Projecte perquè pugui sortir d'aquest Parlament el Codi civil de Catalunya. El Govern té sobre aquest punt el criteri que aquest Codi civil estigui d'acord amb el Codi civil de la República, realitzant així una obra d'unificació: mantenint totes aquelles institucions molt arrelades en la nostra manera d'ésser, però fent desaparèixer totes aquelles altres que no són adients amb l'esperit del nostre temps i conserven un regust feudal.

Un altre problema aspira el Govern a resoldre, o, si més no, afrontar. Aquest problema, l'existència real del qual no cal que expliqui, és el problema agrari del camp de Catalunya. El Govern té el propòsit de donar al camperol de Catalunya una millor esperança en l'esforç

que realitza, al mateix temps que fer-li més agradable la vida del camp, procurant d'aquesta manera resoldre el problema de l'absentisme del camp envers la ciutat i també combatre la disminució creixent de la densitat de la nostra població agrícola. D'aquest problema, que és delicadíssim, el Govern creu que ha de dir-ne paraules discretes i molt meditades, perquè no signifiquin en cap moment la confirmació d'un sentiment i d'una il·lusió excessives, ni que, per altra part, pugui donar-se la sensació que d'aquest problema no vol tractar-se'n. Per tant, el pensament polític del Govern en aquesta matèria, el criteri que sosté i que es portarà als Projectes de Llei que un dia presentarà al Parlament, és el de possibilitar una nova redistribució de la propietat de la terra, facilitant l'accés a la propietat als bons conreadors del nostre camp, aquells que, segons la dita catalana, treballen «a ús i costum de bon pagès». Es limitarà, també, les rendes obtingudes de la terra, quan tinguin un caràcter abusiu o usurari. També es crearà el patrimoni familiar, considerant-lo eina de treball.

Presentarà, també, una Llei d'Assistència social; des d'aquest punt de vista, és molt important el patrimoni que té Catalunya, que fins ara posseïen les antigues Diputacions i que ara ha d'experimentar un treball d'unificació. Pel que atany a aquesta llei, diré algunes paraules respecte les dues o tres idees fonamentals. Una es refereix a la unificació de tot aquest patrimoni de Catalunya; una altra, consistirà en la laïcització progressiva de l'actual sistema d'assistència social; una altra, per fi, permetrà d'aportar, segons les possibilitats del Pressupost, una major amplitud i desenrotllament a aquests serveis, i curarà, d'una manera especialíssima, d'una manera pregona i íntima, l'educació dels nens.

Hi ha un problema molt important, que el Govern ha meditat, i sobre el qual potser no té encara un pensament concret, però que creu necessari dir-ne unes paraules al Parlament en el dia d'avui. Aquest problema es pot resumir en el següent: L'autonomia de Catalunya neix en un aspecte potser dèbil. Els catalans havem triomfat tots. Com a poble, més ben dit, podem sofrir dignament la comparació amb els altres pobles en totes les esferes de les activitats econòmiques; n'hi ha una, però, en la qual els nostres èxits — si han existit que no ho crec —, no han estat gaire falaguers. Aquesta branca de l'activitat econòmica és la branca bancària; i el Govern creu que l'autonomia de Catalunya, sense l'existència d'una forta Banca Catalana, és dèbil; que al mateix temps, a tota l'economia catalana, a totes les activitats i factors de l'economia catalana els convé l'existència d'una Banca Catalana forta.

Per a suplir aquesta deficiència actual, el Govern està disposat, si és necessari, a arribar fins a la creació d'una Banca Oficial de la Generalitat. No pot precisar ara, perquè no té un pensament acabat respecte d'això, i si aquesta Banca s'ha de nodrir exclusivament de capital privat o exclusivament de capital públic, o bé de tots dos a l'hora. Però sí que des d'ara pot expressar la creença que aquest Banc ha de néixer d'una llei d'aquest Parlament, llei que reguli totes i cada una de les ope-

racions d'aquesta Banca, procurant que siguin de naturalesa més econòmica que financiera. Llei que tingui un caràcter de molta severitat, i que es pugui dir, ensems, que és conservadora; que tingui també un caràcter de permanència o sigui que, per a poder-la modificar, els futurs Parlaments necessitin una majoria molt qualificada. Tot això per a donar la sensació al poble de Catalunya que aquesta Banca, una vegada creada en virtut d'aquesta llei, té la garantia que en si mateixa la llei representa, i està, per tant, al marge de les necessitats de Govern o dels canvis polítics. Dintre aquestes línies generals, el Govern pensa encarrar i resoldre aquest problema.

Hi ha un tema també que és una de les pregoneres preocupacions d'aquest Govern, d'aquest Govern i de tots els catalans. No en va pesen damunt de Catalunya dos segles de dominació. Per tant, tots els esforços que es facin a favor de la cultura — i quan parla aquest Govern de cultura es refereix, naturalment, a la cultura catalana — seran pocs. El Govern pensa aportar a les qüestions de cultura el seu màxim esforç, la seva màxima capacitat de treball. Sobre el problema de la cultura en general té el Govern un pensament polític. Creu que la nostra finalitat principal ha de consistir a aixecar el nivell cultural, tècnic i humà del poble de Catalunya. Per a aconseguir-ho, portarà a terme una política cultural de masses i facilitarà l'accés a tots els estudis — als universitaris i als d'investigació científica —, i a les més altes jerarquies intel·lectuals a tots aquells que posseïen capacitats, no tenien fins ara mitjans suficients per a arribar-hi. Aquestes són les línies generals de la política cultural que desenrotllarà aquest Govern.

En referència a l'ordre públic, un cop hagi estat traspassat aquest servei, el Govern mantindrà l'ordre públic a Catalunya amb plena seguretat. Oberts com estan tots els camins democràtics i legals per al triomf de totes les idees, per extremistes que siguin, d'un color o d'un altre, el Govern creu que té el deure d'impedir el triomf de ningú o de qualsevol idea que vulgui aconseguir-se per mitjà de la violència. I està completament convençut que en el compliment d'aquest deure del manteniment de l'ordre públic trobarà l'assistència de la immensa majoria del poble de Catalunya.

A la Generalitat, tal com ha restat l'Estatut de Catalunya, no li corresponen funcions legislatives en matèria social; li correspon únicament l'execució de la legislació social de la República. La legislació social, evidentment, s'ha fet per emparar, per a beneficiar els treballadors. El Govern executarà amb esperit de justícia, aquesta legislació; però voldrà que aquesta legislació compleixi la seva finalitat que, com he dit abans, consisteix a afavorir, a emparar els treballadors. Hi ha matèries d'aquesta legislació social, les que fan referència al treball de menors, al treball de les dones, al treball nocturn, a la higiene i sanitat de fàbriques i tallers; matèries respecte el compliment de les quals aquest Govern serà inexorable.

Aquesta política nostra obligada pel compliment del deure, porta a una finalitat més vasta, que consisteix a voler resoldre una situació crea-

da a Catalunya per una sèrie de circumstàncies, de les quals, evidentment, no n'és pas responsable aquest Govern. La massa obrera catalana ha sofert durant molts anys la doble propaganda de l'anarquisme i del catalanisme, coincidents les dues a fer que la immensa majoria dels obrers catalans, fins i tot altres classes socials, es consideressin apartats, gairebé com a enemics, de l'Estat. L'Estat, o bé era un enemic o una entitat que feia nosa. Desgraciadament, totes les facultats de crítica estan exacerbades a Catalunya; en canvi, les facultats constructives són molt petites, potser només estan en germen.

Doncs bé: creu el Govern que si des de la Generalitat es fa la política adient, o sigui la de compliment de la legislació social en un sentit favorable als obrers, i es dona la sensació d'eficàcia i d'equanimitat en l'exercici de les funcions de l'Estat en aquesta matèria, i com que paral·lelament a aquesta obra hi ha una altra força creadora que és l'existència de la República i de l'autonomia de Catalunya; si es fa aquesta política, la massa obrera en les seves capes més profundes sofrirà una transformació en la seva manera de veure i de judicar la cosa pública. En lloc de desprendre l'enorme quantitat d'energies que fa molts anys desprèn en lluites revolucionàries inútils, o bé en un viure apartat i contrari a les institucions de l'Estat, en lloc d'això transformarà totes aquestes forces revolucionàries, totes aquestes energies disperses, en energies constructives: de cooperació a l'obra del nostre Govern, a l'obra de l'autonomia de Catalunya, transformació la qual permetrà que el nostre poble pugui ésser en dels pobles on més de pressa es vagi a la instauració cada dia més avançada d'una justícia social.

Quan abans us exposava aquell pensament íntim meu, sense cap aspiració plèmica, de l'existència d'una crisi econòmica que porta en si mateixa una inestabilitat política, i us deia que, segons la meua opinió, estem assistint a la naixença d'un sistema econòmic nou, més just i més humà que l'actual, el qual comportarà la intervenció, sinó decisiva molt important, de la classe obrera en el poder, fonamentava en aquest pensament íntim la necessitat tant d'aquesta política en matèria social com de la nostra política en matèria de cultura. Considerem que tot el que sigui acostar la massa obrera a les institucions del poder públic i tot el que sigui aixecar el seu nivell cultural i la seva preparació, és una obra patriòtica a favor de Catalunya, que ens serà agraïda si mai arriba l'hora en què la classe obrera hagi d'intervenir en les decisions del poder públic, o bé hagi de fer-se càrrec per si sola del Govern del país.

El Govern ha de fer una declaració neta de laïcisme, tant pel que es refereix a l'ensenyança com a l'assistència social. El Govern mantindrà el seu esperit laïcista, i aspira dintre de poc temps a poder demostrar-lo i a poder donar l'evidència que la Generalitat de Catalunya està completament laïcitzada. Té també el Govern, a punt de presentar en una ponència, un Projecte de Llei de Sanitat interior. També pensa conferir a una Comissió adient la formació d'un Projecte de creació

d'una Borsa Catalana. Tenim, doncs, no solsament una obra molt àmplia a realitzar, sinó una altra obra la qual requerirà una llarga i constant col·laboració d'aquest Parlament.

Té el Govern una aspiració política patriòtica. Una orientació que creu que serà compartida per tots els Diputats i també per tot el poble de Catalunya. Aquesta aspiració consisteix a completar l'actual Estatut de Catalunya fins a aquell límit de l'Estatut plebicitat per Catalunya el dia 2 d'agost de l'any passat i que, mica més, mica menys, cap íntegrament en la Constitució de la República.

Aquesta obra necessita de dos factors essencials per a poder ésser realitzada. El primer, consisteix a implantar bé l'Estatut actual i a treure d'aquest Estatut el màxim de les seves possibilitats, demostrant així la perfecta capacitat de Catalunya per a un Estatut més ampli. A honor de la representació catalana en les Corts Constituents de la República, cal afirmar que la capacitat política de Catalunya no fou mai posada en dubte durant les discussions de l'Estatut; però no cal perdre de vista que el millor argument i que la millor força de convicció neixerà del fet d'haver realitzat bé i en tota la seva amplitud l'Estatut ara vigent.

L'altre factor essencial consisteix en què l'actual Estatut de Catalunya, ja en vigor en les seves possibilitats, demostrí, per mitjà de la seva mateixa implantació, que no està oposat a la grandesa de la nova Espanya lliure i democràtica, sinó que, al contrari, contribueix al seu renaixement. Nosaltres esperem demostrar que la implantació del nostre Estatut no significa cap perjudici per als altres pobles que junt amb el nostre formen el conjunt hispànic.

Però no n'hi hauria prou amb haver implantat bé l'Estatut i d'haver demostrat que la seva implantació no perjudica la resta d'Espanya, cal, encara, una condició política essencialíssima: la permanència i la consolidació de la República en el seu mateix sentit liberal, democràtic i esquerrà que la féu néixer i l'ha sostingut fins ara. És aquesta una veritat política fonamental que el poble de Catalunya pagaria cara si la perdés de vista, car l'Estatut de Catalunya, quant al seu manteniment pacífic i quant a la seva futura ampliació, té la seva sort lligada a la de la República. En conseqüència, aquest Govern declara d'una manera ben franca que serà completament lleial amb el Govern de la República; que serà completament lleial amb la República. Fer aquesta declaració no ens costa cap esforç, perquè la nostra ideologia republicana ens ha fet pensar sempre que les formes de govern no eren accidentals. Ara, aquesta pregona ideologia republicana ve enrobustida per la demostració que han donat els fets. No solsament considerem la República existent filla del nostre esforç, filla de la nostra col·laboració entusiasta i dels nostres de vegades llargs sacrificis, sinó que creiem que la monarquia caiguda era l'obstacle més fort, l'obstacle primer i insuperable que tenia Catalunya interposat en el seu camí. Tant és així, que solament la seva caiguda ha pogut fer néixer les llibertats catalanes. Per si de cas semblava la nostra una posició teòrica, ja curà prou bé el darrer rei de venir a Barcelona a dir-nos que es considerava

un digne hereu de Felip V. Des de llavors, nosaltres, republicans, creiem que un patriota català amb plena dignitat no podia acatar ni servir aquella monarquia. (*Molt bé i aplaudiments en la Majoria.*)

En la nostra política de lleialtat amb el Govern de la República, tenim la plena convicció, l'absoluta seguretat, d'obtenir una lleialtat recíproca del Govern de la República respecte a l'autonomia de Catalunya. És una garantia d'això la condició moral dels homes que formen el Govern de la República. Amb paraules ben clares va expressar aquests mateixos punts de vista S. E. el senyor President de la República espanyola — el qual des d'aquest banc em plau retre homenatge de consideració i afecte —, el dia en el qual es promulgà l'Estatut de Catalunya. Adreçant-se als Consellers de la Generalitat que estaven presents en l'acte, els digué: «Vosaltres, representants de Catalunya, lleials consellers d'un amic aneu resolutament a la implantació de l'Estatut, si necessiteu auxili, consell o us trobeu amb dificultats, acudiu a nosaltres. Perquè ha estat tan lleial la concessió, que darrera del text no heu de témer res, els representants de Catalunya. En cap cas penseu en un perill de frustració, sinó que, al contrari, nosaltres tenim la ferma voluntat que l'implanteu amb seguretat, amb virtut i amb eficàcia.» Aquestes paraules, que em plau recordar, són la garantia que tenim tots els catalans de la lleialtat de la República en correspondre a la nostra lleialtat.

Unes breus paraules per a acabar aquest ja llarg i pesat discurs. En les nostres mans es mantindrà plenament la dignitat del poder públic de Catalunya. Desitjo, també, posar-vos de relleu als que sou diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya, que des d'aquest banc, en nom vostre, el Govern ha dit, amb respecte a l'obra que es proposa portar a terme, aquelles mateixes coses, aquells mateixos conceptes i aquelles mateixes promeses que es feren durant el període electoral, i que potser per primera vegada en la història política nostra, des d'aquest banc es diu el mateix que es deia en la propaganda electoral.

L'Esquerra Republicana de Catalunya té àmplia consciència de la gran responsabilitat històrica que en aquest moment pesa damunt seu. La sent el Govern i estic segur que la sentim tots els Diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya. El Govern aspira a què en la seva obra col·labori tota la Cambra, però aspira d'una manera especial a què la col·laboració sigui sostinguda d'una manera concordada pels diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya. El Govern confia que afrontarem amb serenitat aquestes responsabilitats, amb aquesta mateixa serenitat amb la qual fins ara hem sabut complir el nostre deure. (*Perllongats aplaudiments.*)

El Sr. PRESIDENT: El senyor Serra i Moret té la paraula.

El Sr. SERRA I MORET: Senyors Diputats: encara que fos només per a correspondre a les delicades paraules que ha pronunciat el senyor Lluhí respecte la meua modesta persona, jo tindria ara l'obligació de parlar. Hauria de dir i dic amb tota sinceritat que m'han commogut,

les paraules amistoses i amables del Conseller delegat del senyor President; i que les corresponc des del més íntim del meu esperit; que em sento realment impressionat per aquestes paraules i que desitjo que tots els que queden en el Govern de la Generalitat de Catalunya vulguin tenir en mi un amic lleial i sincer i un col·laborador en totes les coses en les quals jo pugui prestar algun servei.

I dit això, he de parlar també en nom de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya, una Minoria que, com veieu, és modesta pel seu nombre i és també encara més modesta per les persones que la componen, però que representa una ideologia que té ja alguna tradició i que té, a més, un gran sentit de vitalitat, una gran força de vitalitat a Catalunya. Jo no voldria en aquests moments distrure l'atenció del Parlament amb una genealogia, amb una explicació històrica dels orígens del nostre Partit, però sí que no em puc estar de dir que jo remuntaria gairebé l'existència d'aquesta representació socialista que avui figura en el primer Parlament català a aquells moments, fa prop de vint anys, en què en el si de la Junta Permanent de la Unió Catalanista el doctor Martí i Julià i aquest que ara us parla propugnaven per a donar al catalanisme liberalista d'aquella època un gran sentit d'universalitat i una representació superior a la que fins aleshores havia tingut el catalanisme, que era només el sentit arcaic, el sentit retardatari de la representació històrica de les coses catalanes, per a donar-li, en canvi, un nou sentit de futuritat i un sentit de síntesi i de representació universal. Després, el socialisme a Catalunya ha tingut distintes concrecions, però la més feliç fou, precisament, en l'any 1923, quan nosaltres poguérem reunir-nos, quan nosaltres poguérem constituir, ja en una base purament catalana, un Partit de significació estrictament socialista, quan nosaltres poguérem dir que apareixíem en el món, no com un poble completament imbuït de sentit nacionalista i preocupats només del seu sentit històric, sinó que anàvem a una projecció en el temps i volíem una representació en la gran massa universal, com a personalitat definida, però també com a suma en la gran totalitat catalana. Aleshores nosaltres vàrem constituir la Unió Socialista de Catalunya, i tinguérem la fortuna d'acoblar algunes mentalitats escollides, entre les quals figuraven personalitats avui preeminentes a l'Esquerra Republicana, i poguérem dir, nosaltres, que Catalunya començava en realitat a viure els primers moments de la seva vida futura i de la seva projecció en l'avenir. Aquest Partit, el Partit d'Unió Socialista de Catalunya, existia ja d'abans de l'adveniment de la República, existia ja, com he dit, a l'any 1923, i va ésser invitat per a concórrer a la Conferència Catalana d'Esquerres, quan poc temps abans de l'adveniment de la República va tenir lloc la creació del que és avui el Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya. Nosaltres, aleshores, no poguérem sumar-nos a aquell gran moviment; fórem, sí, uns amics, uns observadors, uns col·laboradors. No volguérem fondre'ns en aquest

moviment per una raó senzillíssima: perquè dintre d'aquest moviment es concretava ja tot aquell Partit amb els seus principis que podia acceptar la mentalitat comuna de les forces que integraven l'Esquerra i, en segon terme, perquè el programa que va definir Esquerra Republicana de Catalunya, no solament no superava les nostres ambicions en l'ordre social i en altres ordres d'organització col·lectiva, no solament no el superava, sinó que tampoc no arribava a les concrecions on nosaltres anàvem i que representaven en síntesi el nostre programa. És, doncs, aquest el motiu pel qual nosaltres no vàrem sumar-nos a la coalició d'Esquerres o a aquesta concentració d'Esquerres, que formà aquest Partit, avui consolidat i ferm i preponderant, que es diu Esquerra Republicana de Catalunya. Però nosaltres, com ha dit molt bé i ha recordat el senyor Lluhi, vàrem col·laborar amb l'Esquerra Republicana de Catalunya ja abans del 12 d'abril; vàrem col·laborar amb aquest partit en les eleccions municipals que varen ésser la causa de la transformació del règim; vàrem col·laborar-hi després durant tota aquesta etapa i hi hem col·laborat en l'acció de Govern, en aquesta acció tímida de Govern que ha hagut de fer-se per la força de les circumstàncies, però que ha donat ja una representació del que podia ésser un altre dia o serà aviat l'autonomia de Catalunya i les línies generals que han de dirigir-la i que han d'orientar-la.

Havia d'arribar el moment, i ha arribat ja, en què Esquerra Republicana de Catalunya, Partit que ha tingut el favor del sufragi, Partit que ha pogut concretar les aspiracions populars del nostre poble, Partit que en realitat potser avui representa d'una manera sintètica el pensament més estès i més generalitzat en la nostra terra, havia d'arribar un moment en què aquest Partit volgués per a ell tot sol la responsabilitat del Govern, i nosaltres considerem que això és un encert. Ho considerem un encert, i creiem que les coses queden, així, més ben definides i més clares.

Nosaltres, naturalment, hem de definir la nostra posició en front d'aquestes noves circumstàncies. I aquesta posició nostra pot definir-se d'una manera molt senzilla. Com he dit ja, l'Esquerra Republicana de Catalunya, té en el seu programa una gran part de la nostra ideologia socialista, i no solament la té incorporada al seu programa, sinó que és, en moltes ocasions, el motiu de la seva inspiració. Nosaltres veiem, observem amb gust i aplaudiment, com l'Esquerra Republicana de Catalunya, en moltes ocasions, s'orienta vers els principis i vers el panorama que nosaltres tenim davant i que nosaltres projectem, creient que en ell es realitza tota la transformació social del pròxim futur. Nosaltres veiem com l'Esquerra Republicana de Catalunya té en això una direcció, no solament acceptable, sinó que, per part nostra, mereix tota l'adhesió i tots els aplaudiments. Però és en realitat, com dic, que nosaltres hem de restar ací, per tal d'estimular aquesta acció, per impulsar-la, per donar-li vitalitat, ritme i força. Malgrat la nostra modèstia, malgrat que nos-

altres no representem avui una força numèrica molt considerable, creiem que l'Esquerra Republicana necessita recolzar també la seva acció en la impulsió constant d'aquesta Minoria. Considerem que amb això prestem, no solament un servei al partit governamental, sinó també a Catalunya, perquè, indubtablement, les coses no han vingut d'una manera fortuita ni s'ha presentat tota la transformació que nosaltres hem presenciat en aquests darrers anys d'una manera impremeditada i imprevista. L'elaboració, durant una pila d'anys, de tots els treballs han culminat en un canvi de règim, i després, com a conseqüència d'aquest canvi de règim, han establert un règim democràtic que ha arribat a aconseguir per a la nostra Catalunya una autonomia, sinó completa, força considerable; tot això no és fruit de la improvisació, sinó que és fruit d'una elaboració i d'una gestació llarga de la qual nosaltres ara en comencem a rebre els fruits. I aquests fruits que el senyor Lluhi, en nom del Govern de la Generalitat, ha vingut a dir-nos en línies molt justes, han concretat ja en un programa de realitzacions completes per a un futur immediat.

I quant a aquest programa, que trobem just i adequat, com trobem justa i adequada l'orientació que en conjunt presenta el Govern, nosaltres hem de dir que no solament prestarem la nostra col·laboració a la realització del que el senyor Lluhi ha exposat ací, sinó que procurarem, en tot moment, accentuar tant com podrem, les notes predominants que s'hi fixen, donant-li el nostre to, perquè el Govern de Catalunya, dintre de les limitacions que li fixa l'Estatut, pot donar a la seva acció un volum molt major que el que es fixa en el text i en la lletra. Pot reflectir la seva acció de tal manera, que nosaltres el puguem veure o el pugui veure el poble de Catalunya concretat, recreat en aquesta acció de govern. Nosaltres considerem que el Govern de Catalunya, no solament per la seva representació legal, no solament per la consideració que li doni la Llei, sinó per la representació viva d'una consciència popular que ell pot concretar i que ell pot encarnar perfectament, pot arribar a influir en tota la vida social, econòmica i jurídica del nostre poble i pot resumir en si tot un gran corrent d'avenir que el nostre poble porta en les seves entranyes i que també anhela i desitja de veure realitzat; i confiem en què aquest Govern pot realitzar aquesta obra, i naturalment desitjaríem que aquesta obra tingués tota l'accentuació socialista que sigui possible. Per bé que nosaltres entenem que avui encara aquesta consciència socialista no està prou difosa a Catalunya o almenys no està prou concretada perquè pugui ja definir-se i projectar-se en una acció governamental directa i simple, creiem que les influències constants d'aquesta direcció poden sentir-se i poden portar-se a la pràctica. I desitjaríem, naturalment, que la realització d'això fos senzilla i ràpida, que pogués aquest Govern realitzar-la i que pogués esgotar aquest programa que avui ens presenta; que pogués realitzar, no solament tot el que el senyor Lluhi ha exposat

d'una manera fàcil i eloqüent, sinó també allò que no ha exposat encara i que indubtablement porta en la seva ment el Govern que es presenta avui al Parlament de Catalunya. Desitjaríem que aquest programa s'esgotés i que es realitzés de la manera més completa; ho desitjaríem, naturalment, perquè com més aviat es realitzi, com més aviat sigui completat el que avui es projecta, el que avui és una esperança, nosaltres trobarem el camí esbrossat (i el dir nosaltres, no vull dir precisament el nostre Partit ni els nostres homes, sinó la col·lectivitat que amb nosaltres ve o ha de venir), trobarà el camí més esbrossat per a futures realitzacions i potser per a coses més audaces i més justes. Per això nosaltres no hem de regatejar la nostra col·laboració al Govern que avui es presenta al Parlament de Catalunya. No solament no li hem de regatejar la nostra col·laboració, sinó que desitgem aplaudir-lo en tot moment. Desitgem que aquest Govern triomfi: ens convé i convé a Catalunya que així sigui, que arribi a realitzar tot el què es proposa, i que hi arribi, naturalment, tan aviat com sigui possible i amb tota felicitat. I a la vastitud d'aquest programa, al qual no afegiríem res, perquè sabem prou que les paraules del senyor Lluhi no poden concretar tot un programa, en una presentació d'un tema general com el que avui ha vingut a presentar-nos, sabem que moltes de les coses que no ha dit són per ell sentides i seran per ell realitzades i portades a la pràctica; nosaltres, però, desitjaríem accentuar encara algun dels punts que ací ha expressat el Conseller delegat del President.

En la mateixa part de la legislació de la qual en tindrà Catalunya l'execució, en aquesta part que ha afirmat el senyor Lluhi d'una manera tan rodona que era el pensament del Govern de realitzar-la en tota la seva plenitud, nosaltres desitgem que aquesta afirmació tingui realitat i concreció com més aviat millor; una realitat tan palpable i tan evident com possible sigui, perquè ja comprenem nosaltres que a Catalunya, com a tots els pobles, es necessita viure en una zona atemperada, on les lluites de consciència no trobin dificultats ni d'expressió ni de pràctica.

Però sabem — tots ho sabem per una experiència històrica — que qualsevol transacció, que qualsevol debilitat, que qualsevol tolerància amb respecte a aquells que fins avui han dominat les consciències, amb respecte a aquells que han considerat sempre que el dogma no era un instrument d'expressió o de sentit espiritual, sinó que era un instrument de dominació, nosaltres sabem que qualsevol tolerància amb ells no pot representar altra cosa que la consagració del que ells creuen un dret a pesar de tot. Ens ho ha ensenyat així tota l'experiència passada; però ens ho ensenya encara avui la dolorosa realitat. I nosaltres desitjaríem que amb això aquest Govern fos completament inexorable. No demanem persecucions; no demanem tampoc excessos. Demanem tan sols igualtat per a tots. Si nosaltres haguéssim d'expressar el nostre pensament filosòfic, expressaríem, naturalment, coses que són completament oposades a les doctrines predomi-

nants o a les doctrines que fins avui han predominat, a les doctrines dels que han disposat de tots els ressorts de Govern. Però nosaltres no tenim en aquest moment cap necessitat d'exposar quines són les nostres doctrines. Ara tan sols demanem que hi hagi un laïcisme absolut, que la vida civil estigui garantida i estigui per damunt de tot, i que de cap de les maneres una consciència no hagi d'ésser mai violada, ni pugui trobar mai en el seu camí cap obstacle per a l'expressió de les seves idees.

Nosaltres volem que tots siguin lliures, que tots tinguem la mateixa llibertat d'expressió, però de cap de les maneres volem que, per un respecte excessiu, per una tolerància massa grossa, es restableixin una altra vegada privilegis i drets que avui dia, tant en les nostres constitucions com en les nostres lleis, resten completament extingits.

Ha dit també el senyor Lluhí, d'una manera molt feliç, quin era el seu concepte de l'aplicació de les lleis socials. Prou sabem que Catalunya no té legislació en aquesta matèria, que no té altra missió que executar les lleis de la República. I sabem també que aquestes lleis són imperfectes, deficientes; com sabem que una acció de Govern pot, en certa manera, corregir o suplir algunes d'aquestes deficiències.

Nosaltres esperem de la bona voluntat i de la saviesa d'aquest Govern que sabrà en tot moment corregir-les, que sabrà en tot moment suplir aquestes deficiències a les quals m'he referit i sabrà omplir alguns dels buits que existeixen en la nostra legislació.

No ignorem que es necessita una gran subtileza i una gran finor d'esperit per a intervenir en els conflictes socials. Enemics declarats com som nosaltres de la violència innecessària, sabem que és necessari per damunt de tot educar les masses, donar-los un gran sentit de responsabilitat, un gran sentit de respecte als pactes, als convenis i a les lleis. I sabem que vosaltres l'infondreu, aquest sentit. Però desitjaríem, sobretot, que dintre d'això — i estem segurs que sabreu realitzar-ho — donéssiu la sensació de seguretat, la sensació que tots els drets que han estat reconeguts als obrers no són pura literatura, sinó que són intangibles i estan per damunt de tot a la legislació escrita.

Sabem, també, les dificultats que haurem de trobar en matèria d'ordre públic; i en aquest respecte ha dit molt bé el senyor Lluhí que sostrindreu el principi d'autoritat i que la dignitat del poder no restarà mai rebaixada en les vostres mans. Esperem, però, que sabreu tenir en compte que, sense consentir que es rebaiixi la dignitat del poder, ha d'existir un gran sentit d'equanimitat que fins ara no he pogut observar-lo en cap sector de la nostra societat, ni en les pràctiques governamentals des que la República està instaurada.

Nosaltres veiem en l'aplicació de les lleis d'ordre públic frapants i evidents injustícies, i no voldríem haver-nos d'aixecar algun dia per censurar la tasca del Govern de la Generalitat com a continuador de les injustícies que encara tenim ocasió de presenciar.

Per totes aquestes coses, nosaltres sempre ens

posarem al vostre cotat, no en to d'auxili, però sí en to de companyonia i en el to necessari per poder prestar una col·laboració lleial, una col·laboració íntima i amistosa. Però quan es tracti del que no és executiu, quan es tracti d'aquelles funcions que són conferides al Parlament, en les quals el pensament de cada u o de cada grup haurà d'expressar-se, quan es tracti del que nosaltres considerem vital, dintre dels nostres principis, que és l'expressió de la nostra conducta i és també el reflex del nostre pensament, llavors tal vegada en alguna ocasió la coincidència no serà tan completa.

S'ha de legislar, i l'esfera legislativa del Parlament de Catalunya és reduïda i limitada, però cal tenir en compte que és possible d'eixamplarla. Com? No forçant els àmbits legals que ens marca l'Estatut, sinó donant a les nostres lleis aquell sentit d'oportunitat i eficàcia que les ha de fer més vives i ha de donar-los un caràcter i una potencialitat superior a totes aquelles coses que s'escriuen i després no han de complir-se.

I voldríem, naturalment, que les lleis tinguessin aquesta objectivitat i aquesta concreció, que ens permetés, en parlar d'una llei determinada, exposar sempre els seus punts concrets; que poguéssim donar una nota justa del que correspon a cada tema i a cada matèria sobre les quals nosaltres legislem. En això, nosaltres serem potser exigents, però és degut a què nosaltres tenim un gran sentit positivista, un gran sentit de concreció i desitgem per al Parlament de Catalunya, que no divagui, i que quan faci una llei, aquesta sigui clara i concreta i expressi el pensament del Parlament, sigui com sigui, però no d'una manera que pugui donar lloc a dubtes i sense que mai no constitueixi una disfressa del pensament que l'havia inspirada. Nosaltres desitgem que quan el Parlament de Catalunya legisli, no porti a les lleis pensaments difosos, sinó que a les lleis restin recollits tots els sentiments històrics que es fan evidents en la transformació que Catalunya sofreix en aquests moments.

Per aquest motiu, crec que en determinats moments haurem d'exposar el nostre criteri, el qual respondrà sempre a la nostra naturalesa i ensems al sentit real que domini de totes les coses; i això serà d'una manera molt particular, quan es tracti de la discussió de la Llei municipal, de la qual tenim les nostres concepcions, i és molt possible que algunes d'elles no estiguin d'acord amb les que vosaltres teniu sobre el mateix problema; però nosaltres desitgem, fins on es pugui, coincidir. Nosaltres creiem que el Municipi és la cèl·lula de la ciutat, no dic de la nació, però sí que dic que el Municipi és, en realitat, la base de la funció de Catalunya i de tots els altres pobles, i que és necessari donar al Municipi tota la personalitat, tota la força i tota la vitalitat perquè es pugui convertir en un òrgan eficaç, en un òrgan que és el més important de la vida política.

Esperem, també, que podrem coincidir en moltes altres coses sobre les quals el Parlament de Catalunya haurà de legislar, i confiem amb això sabent que quan es presenti una discrepància no ha de representar per nosaltres una gran pèrdua, però desitjaríem també que no representés per vosaltres una contrarietat.

Estem ací com a una reserva, com a un recurs, perquè en el dia en què es perdés aquesta part, que en vosaltres ja ha cristallitzat, del nostre sentiment i de la nostra ideologia socialista, nosaltres hauríem d'accentuar-la. En certa manera podem marcar aquest compàs, i podeu tenir la seguretat que farem tot el que sigui possible per anar avançant en el camí de l'autonomia. Per nosaltres l'autonomia de Catalunya no ha vingut pas únicament per afermar l'existència d'una personalitat col·lectiva ni per afirmar l'existència d'una aparatosa solemnitat ni a constituir l'afirmació del nostre passat històric. Nosaltres creiem que la vida comença ara, i que tot el que hem viscut i que tot el que hem representat fins ara, ens ha de servir naturalment, de punt de partida per a la vida real que comença ara; i comença ara perquè Catalunya té el sentit de la comprensió i el sentit de la síntesi i el ferm desig de lligar-se i sumar-se a la gran font universal del progrés i de la transformació i amb la finalitat de provar noves formes de justícia.

• I si és així, nosaltres hem de portar a aquesta obra tot el que pugui ésser factible de les nostres doctrines universalistes, que ens han guiat sempre, i que són la deu dels nostres principis, i confiem que en aquest punt, en el qual vosaltres trobareu èxits i dificultats, nosaltres, podrem també ajudar-vos col·laborant a l'esforç que realitzareu.

Nosaltres aportem aquesta confiança i també el nostre més ferm propòsit, i tenim l'esperança que Catalunya trobarà, en el seu Parlament i en el seu Govern, la realització de les seves justes aspiracions com a poble que mira el pervenir, com a poble que desitja seguir les noves modalitats del progrés, i com a poble que vol realitzar, en la seva totalitat, un nou programa de justícia. Esperem que vosaltres des del Govern la realitzareu; i tot el que pugui representar col·laboració la trobareu sempre, i això no solament pel bon èxit nostre, sinó per l'èxit de Catalunya, ja que és Catalunya la font de totes les nostres aspiracions. A aquesta confiança oferim tota l'essència dels nostres principis i tot l'esforç de què som capaços.

Els nostres desigs, són que d'ara endavant puguem aplaudir la vostra acció de govern i que tots els vostres propòsits es vegin convertits en realitats. (*Aplaudiments.*)

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Senyors Diputats: He demanat la paraula per a recollir i contestar, en nom d'aquesta Minoria, les eloqüents manifestacions que en nom del Govern ha fet el senyor Lluhí.

Però abans d'entrar en el fons i amb el fi de respondre a la primera part del seu discurs, he de plantejar una qüestió prèvia i general que crec que té molta importància.

En el moment actual totes les nostres institucions, tal com vénen definides en l'Estatut, han de caracteritzar-se per la seva major previsió, i crec que interessa a tots, pel bon funcionament de l'Estatut i pel bon funcionament del nou règim, el que totes les institucions fonamentals i bàsiques de Catalunya restin perfectament delimitades. Em refereixo a les relacions del senyor President de la Generalitat i de la

seva delegació per l'exercici de les funcions de govern, amb el Parlament.

Senyor Lluhí: en l'article 14.º de l'Estatut s'estableix, d'una manera precisa i categòrica, una cosa que també ha reconegut V. S., i és que tot el poder autonòmic de Catalunya estarà basat en el poder fonamental del seu Parlament; en segon lloc, i també es tracta d'un aspecte concretament determinat en l'article 14.º de l'Estatut, el President de la Generalitat és el que assumeix la representació de Catalunya i assumeix també la representació de l'Estat en l'exercici de totes aquelles funcions que, per virtut del mateix Estatut, ha d'exercir a Catalunya; però hi ha un altre punt que institueix una altra institució que es podria dir en certa manera flexible, però que també, en certa manera, ha estat ja degudament concretada. S'estableix a l'article 14.º de l'Estatut que el President de la Generalitat pot delegar les seves funcions executives, com a representant de la Generalitat, a una altra persona, i és aquesta una institució una mica diferent de la que apareix en altres institucions que segurament han inspirat l'Estatut de Catalunya, i em refereixo, concretament, a les constitucions de Prússia i de Baviera, en les quals s'estableix de la mateixa manera, un President del Consell de Ministres que, juntament amb el propi Consell de Ministres, assumeix totes les funcions representatives i executives de les quals és responsable davant la Dieta.

No hi ha allà aquella facultat de delegació, aquí sí. I en presència d'aquesta facultat de delegació que, com dic, dóna a la nostra Institució, tal com ve establerta per l'Estatut, una certa flexibilitat, es pot dibuixar la institució presidencial de dues maneres diferents: o bé el President renuncia a l'exercici de les seves funcions executives temporalment, es despulla, per a quedar, no com a cap, com a director, com a àrbitre en l'exercici d'aquestes funcions executives, sinó com a una magistratura suprema que està per damunt de les fluctuacions i de les lluites dels partits a casa nostra, i que, naturalment, per tant, resulta una institució a la qual no es pot demanar responsabilitat directa; o bé pot ésser que l'exercici d'aquesta delegació que l'article 14.º de l'Estatut permet de fer al President de la Generalitat, impliqui el que ell conservi de totes maneres aquesta possibilitat de l'exercici de les funcions executives; en aquest cas, naturalment, el President de la Generalitat, malgrat la delegació, continua tenint una responsabilitat, perquè tots els llocs on hi ha una diferència o una separació de funcions i de responsabilitat, resulta que el que no és responsable directament davant del Parlament, aquell no hi pot actuar tampoc per voluntat, o per acció, o per iniciativa pròpia, sinó que li cal que tots els seus actes i tots els seus decrets siguin refrendats per algun ministre.

Es més, a totes les institucions s'estableix que el que gaudeix d'aquesta irresponsabilitat és incompatible de pertànyer als Parlaments, i no pot assistir o prendre part directament en les funcions de govern.

Ara bé, d'aquestes dues figures en què pot

concretar-se la Presidència de la Generalitat de Catalunya, jo crec que interessa molt que definim d'una manera concreta i precisa, quina és de les dues. I per això jo em permeto de preguntar al senyor Vice-president del Consell: ¿Es que la delegació que té feta a favor seu l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya implica que el Govern actua per pròpia iniciativa, per pròpia voluntat, per pròpia responsabilitat, o bé el Govern ha de sotmetre's i ha de subjectar-se i ha de seguir les iniciatives i les directrius que li traci el senyor President de la Generalitat de Catalunya? Perquè segons sigui una cosa o altra, evidentment serà el caràcter de la funció en les seves relacions amb el Parlament.

Si el President de la Generalitat serva la facultat de traçar les directrius — i a mi em fa l'efecte, per algunes coses que ha dit el senyor Lluhí, que en efecte és així —, en aquest cas, nosaltres evidentment (amb tota la consideració a la persona que sigui compatible amb l'exercici dels nostres drets parlamentaris i amb la definició exacta de la funció política), nosaltres hauríem de dir que en aquest cas el senyor President de la Generalitat ha de respondre personalment i no per mitjà del delegat, davant del Parlament de Catalunya, com es fa a totes les institucions en les quals un President assumeix i conserva l'exercici de les funcions executives. Si no és així, si el senyor Delegat pot exercitar, i el Govern tot i el Consell tot poden exercitar per pròpia direcció, per propi impuls, les funcions executives, sense subjectar-se a les directrius traçades pel President de la Generalitat, en aquest cas, pot eliminar-se el President de la Generalitat de responsabilitat i assistència al Parlament. Però si no fos així, amb tot el respecte degut a les persones, jo afirmaria que el Parlament no podria examinar la gestió del senyor President de la Generalitat i l'exercici que fes d'aquelles funcions executives, que àdhuc a grans línies hauria traçat per mitjà d'un delegat de la Generalitat, per elevat i respectable que fos, sinó que es podria demanar i exigir que el senyor President de la Generalitat respongués personalment de les seves funcions, al Parlament. És a dir, és el que passa a totes les institucions. Heu dit de vegades que ací no ens havíem de regir pel que passava en altres llocs o en altres països, però evidentment, senyors Diputats, quan nosaltres veiem que una institució o que un principi es repeteix d'una manera universal i constant cal suposar que per alguna cosa aquesta universalitat existeix, i més si nosaltres veiem que encara aquesta universalitat respon a un concepte polític evident.

Nosaltres tenim, per exemple, Espanya. A Espanya hi ha el senyor Alcalà-Zamora, President de la República, allunyat, separat voluntàriament de tota lluita de partit i de tota intervenció en la política activa. Hi ha el senyor Azaña, President del Consell de Ministres, que assumeix totes les funcions executives. Però el senyor Azaña respon al Parlament, i el senyor Alcalà-Zamora és fora de tota responsabilitat i de tota discussió. S'ha de triar per una cosa o

altra; el que no pot ésser, és ésser al mateix temps Alcalà-Zamora i Azaña, President de la República i President del Consell de Ministres.

De manera que jo agrairia que, sobre aquest punt, i crec que això interessa a tots, es defineixi el que afecta al President de la Generalitat i al Consell en el qual el senyor President de la Generalitat ha delegat les seves funcions, que es defineixi el caràcter de la institució d'una manera precisa i concreta, car tot dret i tota prerrogativa implica l'exercici d'una responsabilitat; evidentment, crec que interessa, pel mateix prestigi del Parlament, que no hi hagi cap institució ni cap magistratura que no estigui, en les seves relacions amb el Parlament, en la forma i en el to que corresponen a l'essència i a la naturalesa dels uns i dels altres.

I dit això, vaig a entrar en l'examen dels punts que ha tocat el senyor Lluhí i Vallescà en el seu discurs.

És el primer, el del concepte que havia presidit en la formació d'aquesta Govern. Deia el senyor Lluhí, i subratllava amb molt de vigor, el concepte que el Govern era un Govern homogeni, un Govern de partit. Esteu en el vostre dret, evidentment, d'haver-ho format, però, naturalment, m'heu de permetre que en front del vostre, exposi també un altre concepte. El senyor Lluhí deia: Estem en un moment d'una intensa crisi econòmica que ens fa témer que no sigui una d'aquelles crisis cícliques que ha sofert la humanitat en diferents països i que després han passat per a tornar a reprendre tota l'economia del món la seva marxa normal, sinó que representi, en realitat, o l'acabament o el trontollament d'un règim capitalista per a donar naixement a una nova economia distinta. I d'aquesta crisi econòmica tan pregonia i que pot ésser tan transcendental en la història de la humanitat — deia el senyor Lluhí —, neix una inestabilitat política, i d'aquest concepte d'inestabilitat política i de l'existència d'aquesta crisi econòmica en dedueix la conveniència d'haver format un Govern homogeni. Així m'ha semblat entendre-ho, no sé si ho he comprès malament.

El Sr. VICE-PRESIDENT DEL CONSELL: No en dedueix la conveniència de formar un Govern homogeni, sinó la d'una especial política que s'havia de seguir, i, per tant, calia un Govern homogeni.

El Sr. VENTOSA: És cert; en dedueix la necessitat de seguir una política determinada, i a conseqüència d'això, per a seguir aquesta política, creia necessària la formació d'un Govern homogeni. A mi em semblava la deducció equivocada, perquè, en definitiva, la mateixa inestabilitat política en relació al moment actual jo crec que hauria de justificar una conclusió contrària. Poden haver-hi dos conceptes totalment diferents: o un Govern de partit o un Govern que hagués respost al que era el moment actual de Catalunya. Evidentment això també obeeix a dues concepcions diferents. Si el senyor Lluhí es col·loca en la necessitat de portar una determinada actuació política i social que respongui a la ideologia i al pensament de l'Esquerra, evidentment que ha de pensar en la formació

d'un Govern homogeni, però jo crec — salvant, naturalment, el respecte a totes les opinions contràries — que sigui aquesta la política convenient en els moments actuals de Catalunya. Pot ésser-ho en qualsevol moment en el qual es desenrotlli normalment la vida política, però actualment ens trobem a Catalunya en un moment constituent en què cal elaborar la constitució interna del nostre poble, i la constitució interna del nostre poble no pot ésser una cosa de partit, que respongui a una ideologia de partit, sinó que ha d'obtenir l'adhesió del major nombre, a fi que tingui tots els caràcters de permanència que són necessaris. I no pot ésser obra de partit.

Jo no em referiré, per exemple, al nombre de sufragis que s'hagin obtingut a Catalunya i de si en un altre règim electoral hauríeu obtingut la mateixa majoria que haveu obtingut amb la Llei electoral actual, no. Sigui com sigui això, jo crec que tot el que representi un criteri de partit és un criteri fluctuant i transitori.

Tampoc no heu d'oblidar que aquesta situació vostra, en obtenir una majoria com la que teniu, sigui una situació permanent a Catalunya. Si mirem uns anys enrera, veurem com cada dos, cada tres o cada cinc anys canvia el pensament i la fesomia política de Catalunya. Cada partit presenta forces totalment diferents, anant del predomini dels uns al dels altres. Jo us dic : ¿Es que a cada fluctuació política creieu vosaltres que ha de variar al concepte de la Constitució que és fonamental? No. Evidentment que la Constitució pot ésser revisable, pot canviar-se, pot modificar-se, però el que no pot fer-se es donar a la nostra vida política una enorme inestabilitat.

Jo crec que en el moment actual podria evitar-se això constituint un Govern que no respongués a cap criteri de partit, i que, apartant-se inclús del concepte del que és aquesta Cambra, se cerqués gent que fos representativa de Catalunya i permetés al Govern i al President de la Generalitat presentar-se amb la representació de tot el nostre poble.

Un Sr. DIPUTAT : O de la banca.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Jo demanaria als senyors Diputats que em permetessin seguir la discussió, perquè el dia que el senyor President de la Generalitat delegui en algun dels que m'interrompen, tindrè molt de gust de discutir amb ell, però ha de permetre'm avui que segueixi la discussió relacionant-la amb allò que ha manifestat el senyor Lluhí.

El Sr. PRESIDENT : Pot continuar el senyor Ventosa. V. S. està perfectament emparada..

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Cal distingir dos conceptes ben diferents. El primer, és el Govern independent de partit, i l'altre, l'homogeni. No hi ha termes mitjans. Però en fi, vosaltres heu cregut que havia de formar-se un Govern de partit, i evidentment assumiu una plena i entera responsabilitat. Ara bé : això implica, a judici meu, el que ja que s'ha format un Govern homogeni, no accentueu, d'una manera excessiva, una actuació partidista ni una actuació de partit. Hi ha algunes matèries en les quals evidentment la intervenció de tot el

Parlament té una importància extraordinària. El senyor Lluhí feia referència a la Comissió Mixta del traspàs de serveis. Jo crec que tot allò relatiu al traspàs de serveis té potser una importància més gran que la mateixa discussió de l'Estatut. Dintre del traspàs de serveis hi haurà, segurament, moltes dificultats a vèncer, moltes qüestions espinoses i difícils a resoldre. Dintre de l'Estatut, no s'ha fet més que traçar unes línies generals, i dintre d'aquestes, les institucions han de concretar-se. En això jo crec que no podem ésser massa optimistes. Per bona voluntat que hi hagi a l'altre costat, jo crec que totes les dificultats no estaran resoltes. Segurament tornaran a sorgir recels, segurament es presentaran interessos d'organismes o d'altre mena que s'oposaran al nostre Estatut, i aleshores caldrà que el Govern de Catalunya, els organismes que representin el poble de Catalunya, puguin presentar-se amb tota l'adhesió de la nostra terra. En aquest punt, nosaltres podem dir que podeu comptar amb la col·laboració i amb el concurs de la nostra Minoria. Nosaltres ho hem fet constantment en la discussió de l'Estatut al Parlament espanyol. Malgrat no haver intervingut en la seva confecció, comptàreu sempre amb la col·laboració abnegada, silenciosa i constant dels Diputats regionalistes a les Corts Constituents. Igualment passarà amb la implantació de l'Estatut i per les tasques que realitza la Comissió Mixta d'Adaptació de Serveis.

Ara bé : a la Comissió Mixta d'Adaptació de Serveis hi ha, evidentment, problemes a resoldre, que són d'una gran dificultat. Per exemple, el problema financer o de l'organització de les finances. Diu l'Estatut (i assenyalo aquest punt com podria assenyalar-ne qualsevol altre), que quan l'Estat espanyol emeti deute per a destinar-lo a una finalitat concreta i determinada, s'atribuirà a Catalunya la part proporcional que li correspongui. Però hi ha altres casos que no són precisament una emissió de deute per una finalitat concreta i determinada ; per exemple, el pagament d'obres públiques s'ha realitzat en gran part per mitjà de certificacions que han estat pignorades en el Banc de Crèdit i Indústries, i han estat repignorades després en el Banc d'Espanya, realitzant-se després una emissió de deute flotant. Què havia de fer-se i com ha d'interpretar-se l'article de l'Estatut en relació amb aquests fenòmens econòmics que es produeixen? Ah ! Això és una cosa que pot tenir per a la nostra terra una transcendència enorme.

Evidentment, jo podria anar assenyalant altres extrems ; per exemple, el de l'ensenyament. Respecte a l'ensenyament, entre les facultats concedides en l'Estatut aprovat per les Corts Constituents, figura la de crear institucions d'ensenyament pagant-les nosaltres, pagant-les amb recursos propis de la Generalitat. Com evitarem, en tot cas, la duplictat de serveis?

Assenyalo aquests punts per a posar com a un índex de les qüestions que poden haver-se de resoldre i que tenen una importància cabdal, tan gran, que potser superen les mateixes definicions que figuren en l'Estatut.

Ara bé : la Comissió Mixta està formada tota ella per persones digníssimes i competents. Jo no

he de discutir ningú, però evidentment li fa falta una experiència, puix que no s'han de resoldre qüestions merament tècniques, sinó que són qüestions d'ordre polític i d'ordre polític transcendent. Jo us dic que, encara que hi afegiu vosaltres tota la responsabilitat, en aquestes qüestions d'ordre polític no us toca solament la resolució a vosaltres, sinó que tot el Parlament n'ha d'estar assabentat, i que no és possible que vingui la resolució quan ja estigui acabada la qüestió, perquè en aquest cas el Parlament, per patriotisme, per altres consideracions i per la mateixa impossibilitat, es trobaria incapacitat per a una intervenció eficaç. Jo em faig càrrec que moltes d'aquestes coses no poden discutir-se en ple Parlament, que són coses de negociacions, de discussió, d'examen de detall, i, naturalment, la discussió parlamentària podria moltes vegades malmetre l'èxit de les mateixes gestions que s'entaulessin; però jo demanaria al Govern, i és aquesta una iniciativa que jo sotmeto a la seva consideració, que es constituís en el Parlament una Comissió com la que existeix, per exemple, a la Cambra francesa respecte als afers estrangers, a la qual la Comissió d'adaptació de Serveis pogués donar discretament totes aquelles explicacions que considerés pertinents i rebre les directrius del Parlament, i, en tot cas, tenir el concurs i l'adhesió del Parlament, sostenint-se les discussions que s'haguessin de sostenir. Aquesta Comissió podria ésser reduïda, limitada, però amb representació de tots els sectors de la Cambra. Crec que podria ésser interessant, aliant la necessitat d'aquesta intervenció parlamentària amb la discreció per l'èxit de les negociacions, el que pogués existir aquest organisme que podria donar una major eficàcia a la tasca espinosa com a difícil, plena de dificultats i de perills que ha de complir la Comissió Mixta d'adaptació de Serveis.

Un altre dels punts que ha examinat el senyor Lluhí és la formació d'aquest Govern. Deia el senyor Lluhí: «Nosaltres hem cregut que havia de reduir-se el nombre de Departaments». Jo crec que el Govern ha restat curt en aquest punt, i que encara avui el nombre de Departaments és excessiu. Dic que és excessiu, perquè n'hi ha dos d'aquests Departaments, singularment, que jo no crec que responguin a cap necessitat dintre de les facultats limitades i restringides que ens atribueix l'Estatut. Un d'ells és el de Justícia; l'altre, el Departament de Treball i Assistència social. I dic que no crec que sigui convenient la subsistència d'aquests dos Departaments perquè, respecte al de Justícia, totes les facultats que se'ns atribueixen són facultats d'organització, en les quals evidentment podria ésser d'una gran eficàcia la intervenció de Comissions jurídiques qualificades i perquè, a més a més, es tracta d'un Departament en el qual, precisament per la major limitació del territori de Catalunya, la intervenció o la connexió del poder executiu amb l'administració de Justícia pot oferir majors perills. Crec que fóra interessant eliminar i separar-los. Ja que no hi ha una gran complexitat de funcions, crec que tot el que s'hagués de fer i tota intervenció que pogués tenir el Govern, amb una simple Direcció general i amb intervenció en tot cas de Comissions jurídiques compostes per elements prestigiosos i fora de tot

contacte o de pressió del poder executiu, podria complir amb més avantatge la mateixa finalitat. I l'altre Departament inútil és el de Treball i Assistència social, matèria la primera en la qual, com s'ha dit reiteradament ací, nosaltres no tenim en virtut de l'Estatut més que unes funcions limitades en l'execució de la legislació general o de les disposicions que dicti l'Estat. I encara afeigeixo que en l'article 6.º de l'Estatut que regula aquest punt, en el paràgraf segon es diu que l'Estat tindrà sempre la facultat de nomenar uns delegats que inspeccionin el compliment de les lleis socials a Catalunya i d'adreçar aquelles advertències que estimi pertinents. Jo crec, sincerament, que per a complir unes funcions merament delegades i d'execució no és necessari que donem la categoria de Ministre i que inclús no resulta, pel prestigi del nostre règim, prou convenient el fet de poder venir uns delegats del Poder central a adreçar advertències respecte a la manera com el Conseller exerceix el seu càrrec i com porta a terme les funcions que li han estat atribuïdes.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: No ho diu això l'Estatut, senyor Ventosa; V. S. sofreix un petit error, puix que es refereix a l'article anterior, que no és el de l'execució de coses de Treball.

El Sr. VENTOSA: Ja veurem l'article 6.º «La Generalitat organitzarà tots aquells serveis de legislació social que l'Estat hagi establert o estableixi. Per a l'execució dels serveis i aplicació de les lleis socials, estarà sotmesa a la inspecció del Govern, per tal de garantir directament el seu estricte compliment i el dels tractats internacionals que afecten a la matèria, en relació amb les facultats atribuïdes en l'article anterior.»

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: Totes aquestes coses d'intervenció, de veure com es fa l'execució, aquesta inspecció, es a part de Treball, que és el que regula l'anterior paràgraf.

El Sr. VENTOSA: No, perquè l'article anterior diu «De conformitat amb el que preveu l'article 15.º de la Constitució, la Generalitat executarà la legislació de l'Estat en les següents matèries». N'estableix diverses, ací, i després parla, per exemple, de socialització de riqueses naturals i empreses econòmiques, règim d'assegurances generals i socials, etc.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: El del Treball està fora.

El Sr. VENTOSA: Però és que respecte a Treball, la Generalitat té altra cosa que no sigui l'execució de la legislació?

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: Em permet el senyor Ventosa? Això és clar: L'article 6.º regula el que podríem dir inspecció de l'execució per la Generalitat. El paràgraf primer fa referència a la legislació social; el paràgraf segon fa referència a tot l'article 5.º en el qual no hi figura l'execució de la legislació social.

El Sr. VENTOSA: Jo crec que en aquest cas fóra una anomalia molt gran que en el paràgraf segon de l'article 6.º es vingués a regular una cosa de l'article 5.º, que no tindria explicació.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: En l'article 5.º, de legislació social no hi ha res.

El Sr. VENTOSA : No, no ; fixi-s'hi el senyor Lluhí.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell : Són dues coses diverses. En la Constitució és diu que l'Estat tindrà la inspecció de l'execució del Treball. En l'execució de les altres lleis la Constitució no estableix cap limitació a les regions autònomes. En canvi, és en l'Estatut on hi ha una limitació i es posa una inspecció especial, que és el que regula el segon paràgraf de l'article 6.º

El Sr. VENTOSA : Bé. Ara jo dic : ¿creu, el senyor Lluhí, que l'Estat no té el dret d'inspeccionar la manera com la Generalitat executarà les lleis relatives al Treball com les lleis socials? Perquè, evidentment, si hi hagués això, jo crec que en tot cas, inclús prescindint de la inspecció, si la Generalitat no té més que la facultat d'executar la legislació que dicti l'Estat, em sembla excessiu un Ministeri. Per això crec que en realitat els Ministeris haurien pogut reduir-se fàcilment a cinc (passant el Ministeri del Treball i Assistència social a formar part del Ministeri d'Economia i Agricultura, que en definitiva no estaran excessivament carregats, perquè les grans directrius econòmiques, segons l'Estatut i segons la Constitució, estan reservades al Poder central.

I dic això perquè en definitiva té una gran importància, en el moment actual, que nosaltres, en ordre al problema financer, al qual també ha fet referència el senyor Lluhí, procurem donar en tot cas una sensació de seguretat absoluta sobre les despeses que es facin. Diran «Dos Ministeris representen una gran cosa». Sí que ho representen, perquè tot ministeri i tot òrgan, pel fet d'existir, per una llei de biologia social té tendència a afirmar la seva existència, a provar la necessitat de la seva existència i a desenrotllar-se, evidentment una de les coses que fóra més contrària a aquesta severitat de despeses absolutament necessàries a casa nostra, fóra que anéssim a un excés de burocràcia que representaria una càrrega excessiva per al nostre país i la nostra producció catalana. Això té una importància molt grossa.

El senyor Lluhí en diversos punts del seu discurs feia referència a programes a realitzar, coses a fer i lleis a presentar. Evidentment, hem de procurar exercitar-les totes, aquelles facultats que ens atribueix l'Estatut, exercitant-les adequadament i dignament, tot esperant el moment en què puguin ésser ampliades ; però nosaltres hem de tenir present sempre que Catalunya, després de l'Estatut, segueix formant part d'una unitat econòmica més extensa, si nosaltres, dintre Catalunya, establíssim una càrrega o un pes feixuc del que pesa damunt els altres espanyols, es produiria un fenomen econòmic conegut per evasió de riquesa o d'evasió de persones del nostre territori, que fóra funesta per a la prosperitat del nostre país.

El senyor Lluhí feia referència a diferents reformes concretes que el Govern es proposava presentar. Parlava, singularment, de la política que seguiria el Govern en relació a la Reforma agrària a Catalunya, del projecte de creació d'una Banca oficial a Catalunya. No és aquest el moment en què jo pugui entrar, a base d'afirmacions na-

turalment inconcretes, perquè són generals en l'examen i discussió d'aquests propòsits del Govern ; quan vinguin articulats en projectes concrets, podrem examinar-los i discutir-los i fer valer el nostre criteri.

Solament li faré remarcar que he de manifestar la conformitat nostra — que crec que serà la conformitat de tothom — en el propòsit, en la idea en la proclamació de la necessitat d'enfortir una Banca catalana, que constitueix, evidentment, com ha dit el senyor Lluhí, una de les manifestacions on la nostra economia no ha assolit aquells graus de prosperitat i de força que en altres manifestacions de la riquesa ha aconseguit Catalunya. Però sense perjudici d'esperar que el projecte s'articuli i es presenti, em permetré, d'invitar el Govern a pensar molt seriosament, molt madurament, abans de formular un projecte de Banca Oficial, perquè podria ésser absolutament contrària al propòsit que persegueix de crear una Banca catalana. Fixem-nos que totes les grans banques oficials, en general, que existeixen, es basen en el privilegi de l'emissió de bitllets de banc. És el que dóna la base, el que constitueix l'essència de la seva activitat, del seu desenrotllament i de la seva força. Això aquí no ho tenim. Aleshores, senyor Lluhí, ens trobarem en què potser crearem un organisme oficial on la burocràcia inherent a totes les coses oficials impediria el seu desenvolupament, i que, a més a més, un règim de situació privilegiada podria ésser un obstacle, un inconvenient i un perill per al desenrotllament de les altres institucions bancàries de la nostra terra. Però en fi, dic això per a respondre a una idea llançada pel senyor Lluhí, perquè creiem que pot ésser interessant que el Govern, abans de portar-ho a la pràctica, reflexioni madurament i serenament.

Després d'això, poc més he de dir. El senyor Lluhí, al final del seu discurs, ha fet manifestacions de criteri i de principis, afirmant un sentit de partit i un sentit d'orientació que és el d'Esquerra Republicana de Catalunya. Evidentment, jo no els he de combatre ni hem d'entrar ací a discutir les nostres respectives ideologies. Jo l'única cosa que vull fer constar és, encara que pugui semblar desplaçat un xic ací : el senyor Lluhí afirmava resoltament la lleialtat del Partit d'Esquerra Republicana a la República. Jo li he de respondre, en nom d'aquesta Minoria, ratificant-me en manifestacions fetes fora d'ací, que qualsevol que sigui la nostra ideologia anterior, nosaltres afirmem resoltament i decididament, també el nostre sentit de lleialtat a la República, però no amb un Govern determinat ni amb una ideologia determinada ni amb una matisació determinada, que nosaltres creiem que aquestes afirmacions de lleialtat, sobretot si inclouen un sentit de lleialtat de Catalunya, ha d'ésser d'una manera general, independentment que hi hagi tal o tal Govern, tals o tals homes, tals o tals principis predominants. El senyor Lluhí, i en això també el seguia el senyor Serra i Moret, afirmava un determinat sentit de laïcisme i en ordre a l'organització econòmica de la societat. A mi em semblen totes aquestes discussions un xic fora de lloc, ací, perquè en definitiva ací no hem

de discutir, com en un Ateneu, les nostres ideologies respectives, sinó que hem de parlar d'orientacions polítiques concretes que puguin tenir satisfacció i realització dintre els límits que l'Estatut i la Constitució ens traça; això, senyor Lluhi, crec que ens marca un camí perquè puguem anar a una col·laboració i a una concòrdia que en definitiva gairebé totes les coses que separen profundament els homes: la religió, el concepte de l'organització social, el concepte de si ha d'ésser el socialisme o el règim de llibertat econòmica el que prevalgui, nosaltres ací no les podem resoldre, perquè no ens podem apartar dels principis determinats que han estat aprovats per les Corts Constituents d'Espanya i que no està a la nostra mà modificar. Per consegüent, jo trobaria millor que en lloc de discutir sobre principis que ens separen i sobre els quals el nostre Partit, en pro de les afirmacions del senyor Lluhi, oposarà oportunament les afirmacions pròpies, ens dediquéssim a procurar a ajuntar els nostres esforços perquè a l'hora en què Catalunya torna a emprendre el curs de la seva història poguéssim, amb l'esforç de tots, donar-li la major prosperitat i la millor grandesa.

Jo no puc en aquests moments resistir la temptació de fer un record i una allusió a l'obra de l'antiga Mancomunitat i de llegir-vos unes paraules que resumeixen i expressen el concepte amb major eloqüència del que jo podria fer-ho. Diu així, l'autor al qual em refereixo: «Dels catalans depèn la repetició — i la repetició en més gran escala — del miracle de la Mancomunitat. Per la virtut del principi nacional, per la intel·ligència i la perseverança d'Enric Prat de la Riba i pel patriotisme de quasi tots els grups polítics de Catalunya, aquella Mancomunitat sense facultats pròpies, sense hisenda, sense delegacions, es convertí en un important instrument de govern, en un centre vital de la personalitat catalana, en una força constructiva al servei de la unitat de la terra i de l'ideal de la nació.»

«Mai no s'ha bastit enlloc, amb tan poques pedres, un tan bell i tan vast i tan sòlid edifici. Fou gairebé el miracle bíblic d'un món creat del no-res. Allò que nodrí i enfortí la Mancomunitat esquifida i pobra era l'amor dels catalans, era la voluntat entusiasta de tenir una institució que ens recordés el passat, que ens aplegués en el present i que ens donés la visió anticipada d'un esdevenidor de llibertat amplíssima.»

Aquestes paraules les ha escrit l'illustre senyor Rovira i Virgili, diputat d'aquesta Majoria, i jo voldria que en aquestes paraules del senyor Rovira i Virgili s'inspirés el Govern de Catalunya, que per realitzar aquesta obra, pot comptar — i espero que amb els seus actes de partit o d'agressió de partit no ho farà impossible — pot comptar, repeteixo, sempre amb la col·laboració decidida i entusiasta d'aquesta Minoria, que desitja, com ho desitgeu segurament vosaltres, que pugui repetir-se en més gran escala aquell miracle de la Mancomunitat de Catalunya. (*Aplaudiments en la Minoria regionalista.*)

El Sr. VICE-PRESIDENT DEL CONSELL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Lluhi, per rectificar.

El Sr. VICE-PRESIDENT DEL CONSELL: Senyors Diputats: Lamento que per una obligació ineludible, segons em penso el company senyor Serra i Moret no pugui sentir la satisfacció amb què recullo les manifestacions que ha fet en nom de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya.

En el que ha dit el senyor Serra i Moret respecte a l'aplicació de legislació social i en el que ha dit respecte a laïcisme, nosaltres estem completament d'acord. I en el to en el qual ha expressat la posició de la Minoria d'Unió Socialista de Catalunya i en la manera com ha vist les possibilitats de desenrotllar la tasca futura des d'aquests bancs, no ha fet — així em sembla — res més que donar una comprovació del que jo ja havia dit abans en nom del Govern de la Generalitat de Catalunya, i com havien d'ésser d'ara endavant les nostres relacions, és a dir, les relacions futures dels dos Partits que han fet plegats una obra vertaderament gloriosa, que fa que no es pugui perdre aquest to de simpatia i de reciprocitat íntima en la col·laboració. Per tant, jo espero molt que l'obra de la Minoria socialista en aquest Parlament serveixi d'una manera eficaç a aquesta finalitat d'ésser com una mena de guió que a nosaltres no ens permeti, si pot ésser, perdre la combativitat inicial i la fermesa d'ideals que ens ha portat en definitiva al triomf.

I fetes aquestes manifestacions, permetrà el senyor Ventosa que procuri contestar els punts principals del seu discurs fet en nom de la Minoria regionalista. El senyor Ventosa ha volgut fer consideracions, endinsar-se en el problema de les relacions que s'estableixen entre les institucions polítiques de Catalunya pel fet de l'exercici per part del President de la Generalitat, de la facultat que li atribueix l'article 14.º de l'Estatut.

Evidentment, existeix una molt relativa relació entre la Constitució de Prússia i la de Baviera, i el que és el pensament polític que ha matisat i concretat l'Estatut de Catalunya. I quan el President de la Generalitat no delega les seves funcions, la similitud és molt més forta, molt més acusada, encara que a Prússia i a Baviera existeixi un Senat. I per això jo he fet l'afirmació que a Catalunya el règim polític respon al d'un poble el més lliure que hi pugui haver a Europa; si més no, el més democràtic.

Ara bé: en pronunciar jo el meu discurs i en parlar en nom del Govern de la Generalitat, possiblement no he encertat a precisar bé les coses, encara que tinc el convenciment íntim que he fet el màxim que podia fer. Jo he dit, i això ha permès al senyor Ventosa de formular un atac a allò que podria dir-ne concepció política nostra, concepció política de les responsabilitats que s'han d'assenyalar a les diferents Institucions polítiques de Catalunya, que el pensament polític, la ideologia, l'obra del Govern, obeeix a inspiracions, a iniciatives, en molts casos a la voluntat decidida de l'honorable President de la Generalitat. Això és evident, i no entra aquesta qüestió en el fons de la que ací està plantejada; no hi entra, perquè aquesta és una qüestió de temps.

Si el senyor President de la Generalitat de Catalunya, en formular tota aquesta ideologia i pensament de l'obra del Govern ho ha fet amb anterioritat a la delegació, queden perfectament situades les coses amb una perfecta correcció, pel sol fet d'haver-me proposat a mi per a delegar les funcions executives i haver jo acceptat aquesta delegació després de conèixer quin era el seu pensament polític i haver-me'l fet propi.

Ara bé: salvada aquesta explicació, deia que tant el Govern com la Majoria, com, en aquest cas, el President del Parlament, com l'honorable senyor President de la Generalitat, són homes disciplinats, homes d'un partit polític democràtic, i, per tant, no hi havia el cas de prèvia consulta entre el pensament polític del President de la Generalitat i el que tingués jo i altres companys de Consell. En definitiva, es tractava del pensament polític que té el Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Assentades aquestes afirmacions ens trobem en el fet de la delegació. L'Esquerra de Catalunya per met les delegacions i estableix una diferència de funcions: les funcions representatives i les funcions executives. Quines són les funcions executives? Evidentment, les funcions executives són les de govern, les funcions d'execució del pensament concret del President de la Generalitat, que no és altre que el pensament polític de l'Esquerra.

L'execució representa la responsabilitat del Govern; i en l'execució, en l'obra del Govern, des del moment de la delegació, aquest Consell és completament lliure. Per això he demanat per a tots la plena responsabilitat del que sigui execució, del que sigui interpretació en un moment concret, en un moment determinat. Plena responsabilitat pel que sigui execució d'aquest pensament polític i d'aquesta obra de govern. Per tant, a Catalunya, tal com estan avui situades les coses, és amb caràcter provisional, ja que el Parlament de Catalunya ha de dictar encara la Constitució.

La situació política, al meu entendre és ben clara; tenim un President de la Generalitat que és responsable en tots els moments davant del Parlament; i aquest President de la Generalitat, que és responsable en tots els moments davant d'aquest Parlament, ha delegat les funcions executives en un Govern — en la persona d'un Conseller, però en definitiva en un Govern — i aquest Govern és responsable davant de la Cambra de l'exercici de les funcions executives. La Cambra és lliure per a afrontar-se amb el Govern si creu que la disparitat neix de la manera com el Govern ha actuat, com ha fet ús de les seves funcions executives, de la manera com ha desenrotllat i ha interpretat l'obra del seu programa; pot també, exigir responsabilitats, fent-ho constar així expressament en moció desfavorable al President de la Generalitat. En mèrits de què? En mèrits del fet de mantenir la delegació, o per altres fets que es poden produir i que, malgrat tenir el President únicament la funció representativa, la Cambra es cregui en el dret d'exercir la seva facultat de poder fer dimitir el President de la Generalitat de Catalunya.

D'aquesta manera el dia que, en les seves votacions, el Parlament demostrí la seva desconfiança

al Govern, resta entès d'una manera tàcita que s'exceptua del resultat d'aquesta votació el senyor President de la Generalitat. Jo no veig, senyor Ventosa, que hi hagi manera de determinar si aquest sistema és un sistema que comporti un poder moderador. V. S. deia que a Espanya hi ha un senyor Alcalà-Zamora que no és responsable davant del Parlament, i que per aquest motiu no té cap funció de govern; i que, al mateix temps, hi ha un senyor Azaña que és responsable davant del Parlament de tota l'actuació del propi Govern. No hi ha manera, però, senyor Ventosa, d'establir una comparació entre la nostra organització política i el que representen els senyors Azaña i Alcalà-Zamora.

Nosaltres restem constituïts en forma que es pot dir que el President de la Generalitat de Catalunya és fill del Parlament, i que té una responsabilitat davant seu. Aquesta forma no respon ni al sistema presidencialista ni al sistema de poder moderador.

Per ésser un sistema presidencialista, tipus Estats Units, el President hauria de tenir una independència com la té el President d'aquell país. Tenim també el sistema que trobem a Alemanya, i en aquest cas el President compta amb facultats, àdhuc per oposar-se a les resolucions del mateix Parlament. Ací no tenim res d'això. Catalunya, de conformitat amb el seu Estatut, i responent a un criteri de democràcia pura, fa que el Parlament estigui pel damunt del mateix President, com passa a Prússia i Baviera. Catalunya elegeix el seu President, però al mateix temps el facultat perquè delegui les funcions executives i, per tant, el sostreu, de fet, de les responsabilitats derivades de l'exercici d'aquestes funcions davant del Parlament, i aquesta fórmula tan catalana, tan nostra, permet al President de la Generalitat que, en certs aspectes, tingui les mateixes característiques del poder moderador, però amb l'avantatge de restar en últim terme obligat a donar compte de la seva gestió al Parlament. Aquesta modalitat és una cosa nostra, completament nova, d'una subtil flexibilitat que no afecta, però, ni legalment ni jurídica a la institució «President de la Generalitat».

Plantejada la situació en aquesta forma, és que els senyors Diputats poden exigir del President de la Generalitat que comparegui davant del Parlament auna vegada delegades les seves funcions executives? Jo crec senzillament que no, ja que l'Estatut disposa aquesta delegació de les funcions executives, i com que si delega no comporta ja intervenció en les funcions de govern, i aquest és el que respon davant del Parlament, d'aquí se'n dedueix que el President no és responsable del poder executiu que ell ha delegat.

Un altre punt a tractar dels que ha fet referència V. S. és el que es refereix a la constitució d'aquest Govern. Recolzant-se en el criteri exposat per mi, sense esperit polèmic, sobre la gran crisi econòmica del món de la qual se'n deriva una inestabilitat política, cosa que ha estat acceptada per tots, diu el senyor Ventosa que jo he indicat la necessitat de constituir un Govern d'Esquerra. Però no ha estat aquest el propòsit que ens ha guiat, i el Govern d'Esquerra s'ha

constituït atenent a necessitats d'un altre ordre, senyor Ventosa; atenent a la voluntat de Catalunya. D'una manera clara l'Esquerra Republicana de Catalunya va dir que anava sola a la lluita electoral, i que si obtenia les majories, aspirava a governar sola i amb el seu programa, i el poble de Catalunya li ha atorgat aquesta confiança.

També ha parlat V. S., d'una manera valada, respecte el sistema electoral, però sobre aquest punt no crec que sigui el moment oportú per entrar en polèmiques, tota vegada que, pel que fa referència a la Minoria de la qual V. S. forma part, és una Minoria que porta ara una denominació diferent de la que portava en anar a la lluita electoral, és a dir, que es va presentar a les eleccions d'una manera ben diferent de com ara es presenta. (*Molt bé, en els bancs de la Majoria.*) Per aquest motiu crec que aquest problema no pot discutir-se ara. Una cosa més important, de la màxima importància, ha estat tractada pel senyor Ventosa, i és la que fa referència a la Comissió de Traspàs de Serveis. Relacionant amb aquesta Comissió ha fet una afirmació que considero molt exagerada; ha dit que aquesta Comissió realitza un treball d'una importància superior a la que va tenir la mateixa discussió de l'Estatut. No, senyor Ventosa, no; la discussió de l'Estatut tenia una importància molt superior a la missió d'aquesta Comissió d'Adaptació de Serveis, perquè havia de fer el text legal que ha de servir en els treballs que realitza aquesta Comissió, i això és molt més important que la interpretació que després se li hagi de donar.

Ara tenim un text legal, i com a tot text legal, està subjecte a moltes interpretacions, però és sempre un text que constitueix una garantia dels nostres drets.

Ara bé: com havia d'enfocar el Govern el problema de la composició d'aquesta Comissió de traspàs de serveis? Sobre aquest particular el senyor Ventosa ha fet el retret de la no intervenció de la seva Minoria a la Comissió d'Adaptació de Serveis.

Per bastir la seva idea ha parlat d'una comissió parlamentària davant la qual la Comissió de Traspàs de Serveis anés donant compte de la seva gestió. Jo que m'agrada plantejar aquestes qüestions d'una manera clara i concreta, he d'exposar el meu criteri respecte a la creació d'aquesta Comissió parlamentària en la qual figurés una representació d'aquesta Minoria.

No crec que el Govern pogués acceptar la proposta de V. S., ja que significaria la creació d'una Comissió de responsabilitats a la qual hauria de donar compte de la seva actuació la Comissió d'Adaptació de Serveis.

El Govern ha sostingut des del primer moment el criteri que aquesta Comissió d'Adaptació de Serveis compti amb la màxima independència i que al mateix temps tingui també la màxima responsabilitat, i en aquells casos en què es presentin dificultats, en els quals els criteris siguin contradictoris i no hi hagi anera d'arribar als dos terços del nombre de vots que el text de l'Estatut i el Reglament de la mateixa Comissió estableixen, en aquell moment seran

els dos Governos els que afrontaran, en tot cas, la responsabilitat d'una transacció o sotmetran la decisió final al President de les Corts de la República.

Així com vàrem aconseguir aquesta independència els membres de la Comissió d'Adaptació, el Govern s'ha reservat la facultat, per aquells casos en què es tracti de matèries molt especials, de cridar totes aquelles persones la col·laboració de les quals, per llurs coneixements, el propi Govern consideri més capacitades perquè vulguin prestar el seu concurs a Catalunya en aquesta obra de caràcter patriòtic. Per tant, crec que d'aquesta manera es resol més bé i més a fons aquest problema — i sigui'm permès que en aquest cas cregui que la meua posició és més forta perquè conec alguns antecedents que V. S. desconeix —, perquè seria un perill el voler portar una intervenció política i sobretot de caràcter parlamentari a les tasques de la Comissió de traspàs de serveis, per ben feta que fos, perquè pel sol fet de portar-la al Parlament, ja tindria una transcendència allà, la qual cosa ha estat i és una aspiració de molts Diputats de les Constituents de la República, i no pas, precisament, dels favorables a l'Estatut.

Creo que aquesta és una cosa ben feta, des del punt de vista català, i sobre la qual el Govern demana la responsabilitat, perquè estic convençut que en aquest cas mereix, i estic segur que VV. SS. en el nostre lloc haurien fet el mateix, mereix, deia, l'agraïment de Catalunya. (*Molt bé.*)

V. S. ha fet una explicació respecte a què el Govern de Catalunya hauria d'estar format únicament per cinc Departaments. No estic jo personalment gaire lluny d'aquest criteri, i tampoc no sóc contrari que siguin cinc els Departaments. Ara bé: he dit, i és natural que així sigui, que té un caràcter provisional la seva constitució, essent difícil, ara, de veure en concret quin serà el desenrotllament que ha de tenir cada un dels Departaments. No es pot afirmar que és el que ha d'ésser definitiu, fora d'assenyalar la tendència a la reducció, car fer aquesta reducció en els moments actuals, potser no tindria plena justificació.

Per altra part, V. S. deia, amb raó, que un dels Departaments, el de Justícia, tindrà funcions petites; però, és que durant un període inicial de més o menys durada, tindrà una funció molt important en el que es refereixi a la legislació que ha de néixer d'aquest Parlament i del Govern. Després, potser sí que podrà ésser una sola Direcció general, encara potser serà més convenient que servi el caràcter de Departament, perquè tractant-se de la Justícia, malgrat haver vingut mermada en l'Estatut, és d'aquelles reivindicacions nobles del poble de Catalunya, les quals es qüestionen d'atendre en aquest cas, pel damunt de la concepció purament utilitària d'una reducció excessiva del nombre de Departaments.

V. S., abans d'això, d'aquesta composició del Govern que no trobava prou reduïda, ens ha adreçat el que podríem considerar un atac, molt atenuat, respecte a la possibilitat que ens dei-

xéssim caure en la pendent d'una excessiva acció burocràtica que representés, en definitiva, que el règim d'autonomia de Catalunya fos una cosa que signifiqués per als catalans una major imposició tributària, una autonomia cara, que podria esdevenir un desencís. El criteri més estricte que pugui tenir V. S. respecte a la reducció burocràtica, el comparteix el Govern en absolut, però existeix, com en totes les coses, una sèrie de tasques d'adaptació ineludibles, que han d'ésser ateses degudament. Però, amb tot, en la confecció del Pressupost, hem anat inclús a retribucions tan migrades, que jo en protesto — fora de la disciplina obligada — prop del Conseller que és el més responsable en aquest cas, el de Finances.

Respecte el que jo he dit i que creia que ho havia de dir, i per això ho he dit naturalment, de la necessitat de crear una Banca catalana forte, V. S. arguïa que la creació d'una Banca oficial significa la necessitat de l'existència del privilegi d'emissió de bitllets. Evidentment, però això no deixa d'ésser una suposició, una cosa general establerta; també pot existir una Banca oficial dintre d'una zona política limitada, com ho és l'autonomia, que no tingui aquest privilegi d'emissió de bitllets. Però fixi's el senyor Ventosa que quan jo he parlat d'aquesta qüestió, he dit que el Govern estava decidit a suplir, si era necessari, aquesta deficiència fins a arribar a la creació d'una Banca oficial de la Generalitat. Per tant, jo no assentava el criteri decidit que es crearia aquesta Banca, sinó que si calia i no eren ateses, per qui fos — jo no entrava a esbrinar-ho en aquell moment — les deficiències existents, s'arribaria a la creació d'aquesta Banca, considerant que totes les dificultats que pot representar la creació d'una Banca oficial no serien tantes com les que es deriven de la no existència d'una Banca catalana forte.

V. S. també parlava de la lleialtat al Govern. I deia que era millor parlar de la lleialtat a la República, que VV. SS. comparteixen, i jo m'en felicito. Lleialtat al Govern, aneu-hi en compte, deia el senyor Ventosa; en el sentit que només es limita a l'actual Govern. Jo, respecte d'aquest particular, també m'he expressat d'una manera precisa, i he dit que estàvem plenament segurs que la lleialtat nostra a la República tindria la contrapartida natural de lleialtat de la República a l'autonomia. I això, ho garantia per la condició moral de les persones que actualment governen i, a més, com a text que ho podia demostrar, jo esmentava unes paraules de S. E. el senyor President de la República. Ara bé: ¿com puc sortir fiador d'aquesta lleialtat recíproca amb un altre Govern? No m'arriscaria a signar-ho; i encara arribo a més: sense deixar d'ésser en cap cas republicà, i el mateix crec que passaria amb tots els altres companys, sense deixar d'ésser republicans, podria ésser molt bé que ens hi poséssim en front, segons el to que tingués la República.

VEUS de diversos Diputats de la Majoria: Del Govern; vol dir del Govern.

El Sr. VICE-PRESIDENT DEL CONSELL:

El que dona el to de la República és el Govern; per tant, no cal dir que em referia al Govern.

En fi, deixem les manifestacions referents al laïcisme que ha expressat el senyor Ventosa, perquè considero que la meua resposta estaria fora de lloc, ja que es tracta d'un problema que no es troba resolt encara, sinó tot just plantejat. Quan sigui un fet la resolució, serà el moment de parlar-ne, i potser aleshores seré jo el més entusiasta a dir que es tracta d'un problema un xic endarrerit.

No hi ha lloc, senyor Ventosa, a fer la comparació entre la Mancomunitat i la Generalitat, perquè són totalment diferents. La Mancomunitat no tenia cap facultat política i la Generalitat de Catalunya té, en algunes qüestions, funcions polítiques plenes. I una de les més polítiques que té és la de l'ordre públic; una altra és la facultat legislativa, per exemple, la legislació municipal. No em negarà V. S. que és una legislació política una legislació municipal, que pot obeir a idees contraposades. Això em porta a dir-li que no crec que hi hagi lloc a fer aquesta comparació. La Generalitat de Catalunya, tant ara en què la governem nosaltres, com si en algun dia desgraciat la governen les VV. SS. (*Rialles.*) serà sempre política; i si VV. SS. es trobessin en aquest lloc, no serien tampoc partidaris que es bandegés tot l'aspecte polític de l'actuació d'aquesta Corporació.

Jo, en les paraules de V. S., agraeixo molt tot el que representa una afirmació del desig de col·laboració en la nostra obra; agraeixo en el que val aquesta col·laboració, que per a nosaltres pot ésser molt útil i molt bona, però, no ens enganyem tampoc. Nosaltres, precisament perquè l'agraïm, volem que sigui ben clara, aquesta col·laboració. Aquesta col·laboració ha d'ésser des d'aquests escons on esteu, des d'aquests escons vostres podeu col·laborar. Això és el que nosaltres pensem. Som enemics polítics, i cada u ha de mantenir el seu punt de vista, però hi ha una sèrie de coses que fan referència a l'autonomia de Catalunya, respecte a les quals la col·laboració pot existir d'una manera més eficaç sense moure's cada un de la seva respectiva posició. En aquest sentit — és natural que així ho digui, car el contrari seria una manca elemental de les obligacions que contrec en seure en aquest banc — considerem útil per a Catalunya aquesta col·laboració, i permeti que em refereixi a la intervenció del senyor Duran l'altre dia, dient que no era pas aquell el camí...

El Sr. DURAN I VENTOSA: No em vàreu entendre, aquell dia.

El Sr. VICE-PRESIDENT DEL CONSELL: ...no era el camí adequat per anar a aquesta col·laboració.

I crec que he contestat ja, poc més o menys, a tots els extrems del senyor Ventosa. És a dir, me'n deixava un, que és dels més importants i que fa referència a la inspecció, una cosa purament executiva i tècnica.

Nosaltres ens vàrem trobar amb què la part del nostre Partit, de tendència més francament obrerista, era partidària decidida que Catalunya tingués en el seu Estatut facultats legislatives

en la qüestió social. Però ens vàrem trobar també amb un entorpirament molt fort, i és que la legislació social en general és de caràcter internacional, i que àdhuc la inspecció es regula per l'Oficina Internacional del Treball per a tots els Estats que concorren a la Societat de Nacions; i com que hi havia a l'Estatut un article que deia que tot el que feia referència al compliment de tractats internacionals pertanyia a l'Estat central, d'això ells en derivaven, amb raó, la necessitat i el dret de poder tenir una Inspecció del Treball. I així l'article 15.^è de la Constitució diu: «La ejecución de las leyes sociales será inspeccionada por el Gobierno de la República, para garantizar su estricto cumplimiento y el de los Tratados internacionales que afecten a la materia.»

Però ve l'Estatut, i sobre aquesta inspecció diu: «La Generalitat organitzarà tots aquells serveis de legislació social que l'Estat estableixi o hagi establert.

Per a l'execució dels serveis i aplicació de les lleis socials, estarà sotmesa a la inspecció del Govern, per tal de garantir directament el seu estricte compliment i el dels tractats internacionals que afectin la matèria.»

Tota la importància d'això està en la paraula «directament». Què vol dir «directament»?

Fou un criteri del Govern de la República, i hi estigué d'acord la Minoria catalana, que la qüestió de principis era intransigent, que si en realitzar la seva inspecció l'Estat es trobava amb un manament, ho posaria de manifest a la Generalitat, i si aquesta no aplicava la deguda correcció, l'Inspector de l'Estat, passat un breu termini, podria aplicar la sanció directament al patró o a l'obrer infractor. A l'efecte, hi ha una declaració del senyor Largo Caballero que és ben explícita, i he volgut fer les declaracions precedents perquè podia donar-se el cas que el senyor Ventosa desconeugués aquestes negociacions. Queda ben entès, per tant, que en aquesta matèria, no existeix cap presió del poder executiu de la República sobre el de la Generalitat. (*Molt bé, molt bé. Aplaudiments en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT de la Cambra: Han finit les hores reglamentàries. Amb tot, és convenient avui, ultra acabar aquest debat, donar compte d'una proposició que té caràcter d'actualitat, i també nomenar dues Comissions parlamentàries. Acorda la Cambra perllongar la sessió fins que s'acabin aquestes qüestions? (*Assentiment general.*) Resta acordat. Té la paraula el senyor Ventosa i Calvell.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No he d'ésser extens per a contestar al senyor Lluhí amb motiu de les manifestacions que ha tingut la bondat de fer en contestació a les meves paraules anteriors. La primera part es referia a la discrepància que entre nosaltres s'ha manifestat en referència a la manera d'apreciar el caràcter de la magistratura del President de la Generalitat de Catalunya en les seves relacions de Govern en el qual ha delegat les facultats, i del Parlament.

El senyor Lluhí ha tornat a insistir en els mateixos conceptes que havia formulat en el seu discurs anterior i ha afegit algunes coses més.

Ha dit — si no ho he entès malament — «el senyor Ventosa podia haver resolt la dificultat tenint en compte la diferència de temps. Nosaltres, el Govern, ens atenem a la directiva que ha traçat en ordre a l'exercici de les funcions executives el President de la Generalitat amb anterioritat». I deia que així ho acatava. Però això no resol la dificultat, perquè sobretot en ordre a les funcions executives, la dificultat es presenta cada dia, en cada moment, en cada hora. El President de la Generalitat, en el moment de fer la seva delegació, ha traçat una directiva determinada, però ¿és que el Govern en el qual ha delegat pot canviar per la seva autoritat d'opinió i prendre decisions que s'apartin d'aquella directiva prèviament traçada? O bé, ¿ha d'anar consultant el senyor President de la Generalitat abans de fer-ho?

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: És clar que pot fer-ho. Quan ho faci i el President no li agradi, s'acaba la qüestió; però evidentment pot fer-ho.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Pot fer-ho, naturalment, però el President de la Generalitat pot retirar la confiança. Però en l'ordre de relació entre uns i altres, què es pensa fer? Es pensen seguir les normes? Quan hi hagi dificultats en l'exercici de les funcions executives, es consultarà el President de la Generalitat o pensa el Govern resoldre-les sense consulta?

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: En tot cas farà allò que cregui convenient. Pot fer-ho sense consulta.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: El senyor Lluhí deia «jo no puc resoldre el problema; jo no veig manera de resoldre'l». Doncs hi ha dues maneres de resoldre'l: Una, que el President de la Generalitat es desposseís de la seva funció executiva encara que fos temporalment, per a posar-la en mans d'un delegat que l'exercís amb plena autoritat.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: És el que ha fet.

El Sr. VENTOSA: Ho ha fet i no ho ha fet, perquè el senyor Lluhí parla sempre de què ells executen les directrius prèviament traçades.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: Traçades pel Partit.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: La qüestió partit i la d'home que estigui fora de les lluites de la política activa, són dos conceptes incompatibles. La darrera implica estar fora de les lluites de partit, i si un home exerceix funcions executives, ha de respondre davant del Parlament. Assento això com a qüestió de principi, no pas com a qüestió personal. Vosaltres teniu una majoria, i el que estimeu convenient haurà d'ésser acatat. Però el règim parlamentari representa, no solament els vots, sinó la raó, i si nosaltres en un moment determinat presentem un problema en el qual la raó no us acompanya, ultra els Diputats, hi ha els taquígrafs, la premsa i l'opinió. En definitiva, a còpia que en molts casos es faci ús d'uns vots contra la raó, es formen tots aquells imponderables que determinen els canvis d'opinió i les variacions. Jo crec, en fi, que nosaltres estem ací davant d'un sistema confusionista quant a la Presidència de la Generalitat i a les seves relacions amb el Parla-

ment. Té això avui una importància relativament petita o menor de la que tindria, puix que ens trobem en un període transitori en el qual haurà de venir una Constitució a definir d'una manera més exacta i precisa la naturalesa d'aquesta institució i les seves relacions amb el Parlament. Però en aquest període transitori no pot deixar de presentar-se el problema tal com l'entendem i afirmar que nosaltres, amb tots els respectes per a la persona, creiem vetllar pel nostre dret de parlamentaris reclamant el compliment d'allò que entenem que procedeix.

El senyor Lluhí, en relació a les meves manifestacions sobre la Comissió d'Adaptació de Serveis, suposava que nosaltres hi desitjàvem tenir una intervenció. No, senyor Lluhí. Per una qüestió molt natural, no desitgem nosaltres tenir una intervenció limitada, perquè forçosament la nostra intervenció hauria d'ésser una intervenció minoritària que hauria de comportar la responsabilitat sense poder influir en les decisions. No; el que nosaltres desitgem és que no es repeteixi, amb relació a la Comissió Mixta d'Adaptació de Serveis, el qual ja s'esdevingué amb motiu de l'aprovació de l'Estatut de Catalunya. V. S. recordarà les protestes que formulà en els darrers moments el senyor Bofill i Mates a base de què s'havia modificat tot l'Estatut de Catalunya aprovat per l'assemblea preparatòria de la Generalitat, sense que s'hagués donat compte a aquella del que anava a succeir. Jo me'n faig càrrec; jo no deia...

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: No teniu dret a parlar-ne seriosament, senyor Ventosa, perquè és una apreciació del senyor Bofill i Mates que feia riure a la vigília d'unes eleccions en què el poble de Catalunya opinà amb major autoritat que el senyor Bofill i Mates.

El Sr. VENTOSA: No discutim, perquè en definitiva l'assemblea de la Generalitat era provisional, i, ara, el Parlament, amb l'autoritat de Catalunya, és totalment diferent. Per consegüent, jo el que deia és que al Parlament actual no poden fer-se coses que en definitiva comprometin d'una manera irreparable l'avenir de l'Estatut, la implantació de l'Estatut, l'exercici de totes les funcions que l'Estatut ens atribueix, sense comptar amb què els que tenim una representació minoritària — però tothom ha de reconèixer que es una representació important de l'opinió de Catalunya i sobretot de l'única part de l'opinió de Catalunya distinta de la vostra —; si vosaltres creieu que es així com ho heu de fer, que sigui per vosaltres tota la responsabilitat; ara, si penseu que en un moment determinat pot ésser útil la col·laboració de tots els que representen sectors de l'opinió de Catalunya, nosaltres hem de deixar — no volem entorpir l'actuació del Govern —, hem de deixar a la vostra discreció el que vosaltres cregueu que heu de fer, perquè participar en la implantació i en les tasques de l'Estatut, és per a tots satisfactori contribuir a la prestació d'un servei i a la càrrega d'assumir també una càrrega de la responsabilitat.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: La Comissió està al marge del Govern d'ací i d'allà. La Comissió té facultats pròpies. Pràcticament no és ben bé així; si V. S. vol, senyor Ventosa, per-

què el Govern fa intervencions que no es poden portar a la plaça pública, però no hi ha manera de canviar els textos legals.

El Sr. VENTOSA: En aquest cas el Govern tindrà la responsabilitat del que faci.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell: No més de la que pugui tenir; tota, tampoc.

El Sr. VENTOSA: Hi ha un altre punt, al qual el senyor Lluhí feia referència i amb el qual no vull allargar, evidentment, la discussió, perquè em sembla que seria una discussió una mica bizantina i teòrica parlar dels paràgrafs primer i segon de l'article 6.º de l'Estatut. Sigui com sigui, és evident que respecte al Treball, la facultat de legislar correspon al Poder central; l'aplicació de la legislació és el que incumbeix al Poder català. I és evident, perquè ho diu el paràgraf primer; no és el segon el que és aplicable al cas que el Poder central pugui nomenar inspectors que vigilin i examinin si es compleixen les lleis que té dictades l'Estat en matèria de legislació social. Per consegüent, per això era que jo sostenia que em semblava excessiu que nosaltres donéssim a la intervenció que ha de tenir el Govern de Catalunya en el Treball i en l'Assistència social, el caràcter, potser redundant, d'un Ministeri; però veig que en aquest punt el senyor Lluhí i jo anem massa lluny de concepte. Em limito a assentar aquest criteri i a veure si després en l'organització definitiva del Govern de Catalunya podem vostres senyories i nosaltres trobar satisfacció al nostre pensament.

I poques coses més. El senyor Lluhí tornava a afirmar, al final, la seva convicció d'home de partit. Evidentment, contra aquesta convicció d'home de partit hi oposem la nostra, amb el mateix dret, i, naturalment, fins allà on poguem nosaltres tractarem de fer prevaler els nostres principis. El que jo sostenia era que en la major part dels casos i de les qüestions els motius de la discrepància els haurem de cercar potser artificialment, perquè en l'exercici de la funció que ens incumbeix i en la tasca que hem de complir, aquests motius de discrepància no podrien donar satisfacció pràctica i de realització. I assentat aquest criteri, jo feia referència a l'antiga Moncomunitat, i no pas perquè desconegués la diferència que existia entre l'antiga Mancomunitat i la Generalitat d'avui. Sortosament, les facultats que tenim nosaltres avui són molt més importants i permeten un desenrotllament més gran que el que aconseguí l'antiga Moncomunitat, però precisament això és el que dóna força i argument a l'antiga Mancomunitat, que amb aquelles facultats tan restringides i limitades realitzà aquell miracle de crear del no res una institució que vingué a consagrar la unitat i la personalitat de Catalunya. Nosaltres, amb els mateixos procediments, podríem arribar a implantar l'Estatut donant-li carn de realitat en les formes que han vingut dibuixades en el text de la llei, molt més important del que pugui semblar en aquests límits que l'Estatut ens traça. Per aquesta tasca, jo he de dir al senyor Lluhí que en aquesta Minoria, abans que homes de partit, som catalans, i que tot el que faci referència a procurar que l'Estatut de Catalunya tingui el major desenrotllament possible, pot comptar sempre amb

la nostra col·laboració. (*Molt bé en la Minoria regionalista.*)

El Sr. PRESIDENT : Ha estat presentada a la Mesa una proposició que fa referència a aquest debat, i que el senyor Secretari se servirà llegir.

Un Sr. SECRETARI : «Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de sotmetre a l'aprovació del Parlament la següent proposició : El Parlament declara la seva absoluta conformitat amb el programa de Govern exposat pel senyor Conseller d'Obres Públiques, a qui l'honorable senyor President de la Generalitat ha delegat les funcions executives, com a fidel reflex que és de les necessitats i aspiracions de Catalunya ; i sense altra declaració, que segueixi l'ordre del dia. — Palau del Parlament, 20 de desembre de 1932. — Joan Selves Carner, Pere Mestres, Espanya, Bancells, Pere Blasi, Josep Fàbrega, Joan Tauler.»

El Sr. LLORET : Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Lloret.

El Sr. LLORET : Senyors Diputats : He seguit el desenrotllament del debat promogut per la declaració de Govern, i he vist que les últimes afirmacions que feia el senyor Ventosa tenen perfecta realitat. Deia que, a part de coses íntimes, de convicció, de cada un, s'hauria, segons la Minoria regionalista, d'inventar, de crear temes artificials per a poder evitar declaracions bàsiques.

El Sr. VENTOSA : No, perdoneu.

El Sr. LLORET : Jo he de dir, en la meua pobra significació per la persona que represento, que he escoltat amb veritable delectació les manifestacions del Govern, en el que fa referència a les seves directrius. Home d'esquerra, home liberal, home republicà, jo les subscric. Jo vull que es realitzin aquestes brillants demostracions de l'esperit que han tingut en les últimes eleccions la plasmació d'un resultat esplèndid per a l'Esquerra Republicana de Catalunya i per a totes les esquerres i que, naturalment, en aquests moments i quan calgui accentuar aquest esperit i aquesta convicció, aquest modestíssim vot estarà al costat de la Majoria, mantenint de totes maneres la seva personalitat, la seva especial significació, com a representant d'un Partit que, si bé avui està tan modestament representat en la persona que parla, un dia no molt llunyà podrà ésser també, jo ho crec així, una reserva per a evitar que en cas del fracàs de determinada tendència d'esquerra pogués venir al poder i al Govern una solució que fóra bona per a Catalunya i no anar a raure en mans de partits de dreta. No tinc més per dir.

El Sr. PRESIDENT : Això deu ésser l'explicació del vot del senyor Lloret a la proposició incidental que s'ha presentat. Passa a votació la proposició incidental. Creu la Cambra que no és necessari votar-se, i que és suficient fer constar el vot en contra de la Minoria regionalista? Resta aprovada amb el vot en contra de la Minoria regionalista.

Els aiguats de Girona

El Sr. PRESIDENT : Hi ha una altra proposició que s'ha presentat a la Mesa, i que serà llegida pel senyor Secretari.

Un Sr. SECRETARI : «Els Diputats que subscriuen, tenint en compte els estralls ocasionats a Catalunya i especialment en les comarques gironines per les inundacions, tenen l'honor de proposar al Parlament que demani al Govern que faci arribar la seva assistència a les comarques afectades, a fi de remeiar fins on puguin la situació dels pagesos més perjudicats. = Demanen també una recompensa per als ciutadans que més s'hagin distingit en els treballs de salvament. = Palau del Parlament de Catalunya, 20 de desembre de 1932. = La signen els senyors Pere Blasi, A. Dot i Arxé, Laureà Dalmau, Xavier Casademunt, J. Bancells, J. Fàbrega, Pere Mestres, Arnau i Cortina, J. Farreres i Duran, J. Fontbernat, Tomàs Carreres i Artau, Raimond d'Abadal i Joan Tauler.»

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el primer signant de la proposició, el senyor Blasi.

El Sr. BLASI : Senyors Diputats, em dol que, en parlar per primera vegada, hagi de referir-me a un afer molt llastimós. Jo vinc de terres gironines i he hagut de retornar a la Cambra sense haver pogut arribar a la meua vila ni a la meua vila per causa del desbordament dels rius empordanesos. En aquests dies d'espera, he hagut de contemplar hores i hores l'espectacle dolorós d'una inundació que segurament no pot ésser superada en aquells llocs. Els rius de l'Empordà han ajuntat llurs aigües, han cobert la plana empordanesa, han arrossegat arbres, s'han endut caps de bestiar i han obligat molts pagesos a demanar auxili pujats a dalt de les teulades de les seves cases. No hi ha hagut desgràcies personals, perquè alguns pescadors ardits de L'Escala i de l'Estartit han corregut la plana empordanesa que s'ha convertit en un veritable toll. Creia que no hi havien víctimes, però m'acaben de dir que a la comarca d'Olot hi han hagut tres morts. Això, senyors Diputats, ja ho sabeu tots, perquè ho heu llegit a la premsa; però jo he cregut convenient repetir-ho perquè el Parlament és l'ànima i el verb de Catalunya, i cal demostrar que cap organisme com el Parlament és tan sensible a les vicissituds de la vida catalana i tan sensible als dolors del poble que representa. Per això, jo crec que seria una nota confortadora que el Parlament de Catalunya demanés al Govern que portés la seva assistència per tal de remeiar, fins on es pugui, els estralls produïts i atenuar la desgràcia dels pagesos, sobretot dels més humils. En dir això, crec interpretar el sentiment de tota la Cambra.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Senyors Diputats : Els que pertanyem a aquesta Minoria i que tenim l'honra de representar la circumscripció de Girona hem posat també la nostra signatura al

peu d'aquesta proposició perquè compartim, com el que més, el dolor que causen a tots nosaltres els estralls que han produït en aquelles comarques els aiguats d'aquests dies. Realment, hi ha llars que ploren víctimes; hi ha, sobre tot, pobles sencers que veuen amb gran terror les perspectives d'una anyada en la qual han perdut totes les seves collites. El que es demana en aquesta proposició ho considerem molt justificat i creiem, com deia molt bé el senyor Blasi, que tota la Cambra s'hi sumarà. Però voldríem fer una precisió, encara que no ha estat possible posar-la en la proposició adreçada al Conseller d'Obres Públiques, i és que, ultra l'auxili que es demana pels damnificats, procuri com més aviat millor que pel servei d'Obres Públiques de la Generalitat s'arrangin les carreteres i ponts que en la major part de les comarques gironines han restat intransitables. Això la major part són obres d'endagament, no són obres de construcció, puix que només es tracta de treure de les carreteres els munts de runa que hi han portat els torrents i altres coses per l'estil, de molta urgència. Amb això es portarà un alleujament als ciutadans de les comarques damnificades. En aquest sentit demano a la Cambra que es faci seva la proposició i que atengui el prec que li formulen.

El Sr. TALLADA : Prego el Govern que vegi si és possible fer extensiu aquest auxili a les terres de la ribera de l'Ebre, que també han sofert aquest estralls, si bé en menys intensitat que a Girona.

El Sr. VICE-PRESIDENT del Consell : El Govern tingué notícia de l'aspecte gairebé catastròfic que presentava abans-d'ahir la situació de l'Alt Empordà, principalment. Tant bon punt tingué coneixement d'això, el senyor President de la Generalitat, que aleshores era el President del Govern de Catalunya, va estar constantment en contacte amb aquelles terres, coneixent hora per hora el que passava a Girona. En reunir-se ahir el Govern, coneixedor de la situació, prengué l'acord, avançant-se a allò que avui és aspiració de tota la Cambra, de posar 25,000 pessetes — la primera atenció que tenien en aquells moments — a disposició del Comissari de Girona, senyor Irla, perquè atengués les qüestions d'urgència que es poguessin suscitar en aquells moments, car es desconeixia si la catàstrofe aniria en augment o bé si, com sembla, s'apaivagaria. Això és un avenç del que ha fet el Govern, i si és possible farà molt més. Esteu convençuts que no necessita que li exciti el seu zel quan de reparar estralls d'aquests es tracta. El mateix he de dir al senyor Vallès i Pujals, pel que fa referència a Obres Públiques. El Govern farà, dintre les disponibilitats pressupostàries, allò que sigui possible. El Pressupost és migrat; dintre d'això i del que les consignacions

permetin, ultra el tenir en compte que en definitiva la reparació aquesta encara correspon de fet al Govern de la República, la Generalitat donarà mostra del seu afecte per les coses catalanes fent el màxim sacrifici dintre del límit de les seves responsabilitats.

El Sr. FRONJOSA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA : Només per a dir que el silenci d'aquesta Minoria no és indiferència, sinó conformitat, i voldria que constés la nostra adhesió.

El Sr. PRESIDENT : Constarà l'adhesió. S'aprova? Resta aprovada.

Comissions de Pressupostos i de Constitució

El Sr. PRESIDENT : Senyors Diputats : Cal nomenar la Comissió de Pressupostos i la Comissió de Constitució. Els representants dels diversos sectors de la Cambra s'han atansat a la Mesa després d'haver convingut una candidatura. Em sembla que d'aquesta manera podríem evitar dues votacions nominals. Està conforme la Cambra que es llegeixin els noms d'aquestes persones, a l'objecte que siguin aprovats per aclamació? Llegeixi's els noms dels Diputats que han de formar les Comissions de Pressupostos i de Constitució. (*El senyor Secretari llegeix les llistes.*) Resten designats per formar part de la Comissió de Pressupostos, els senyors Gaspar Armengol, Pere Coromines, Josep Fàbrega, Pere Cerezo, Francesc Farreres, Ricard Palacín, Josep Irla, Jaume Serra Hunter, Pere Mies, Jaume Simó, Pere Mestres, Pere Lloret, Lluís Bru, Joan Comorera, Joan Fronjosà, Carles Gerhard, Josep M.ª Tallada, Miquel Vidal, Ferran Valls i Taberner, Pau Romeva i Joan Vallès i Pujals.

Resten designats per formar part de la Comissió de Constitució, els senyors Joan Casanelles, Antoni Rovira i Virgili, Humbert Torres, Francesc Arnau, Lluís Bru, Joan Tauler, Lluís Duran i Ventosa, Joan Ventosa i Calvell, Josep Maria Tries de Bes, Manuel Serra i Moret i Estanislau Ruiz i Ponsenti.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

Continuació de la discussió del Reglament interior de la Cambra. S'aixeca la sessió.

(*S'aixeca la sessió a un quart de nou de la vetlla.*)